

BNI

OKTOBER 2024

Ledenmagazine van
Koninklijke Bouwend Nederland

ALLE
REGIO'S

Troonrede 2024
**'Nu aan gemeentes om snel
100.000 vergunningen af te geven'**

Sliepe yn 'e takomst
**Zeven brede teams
ontwerpen vakantiehuis**

The Mayor (Amstelveen)
**Inzichten na
een dodelijk ongeval**

IN DIT NUMMER

6

“HET IS AAN DE GEMEENTES OM SNEL 100.000 VERGUNNINGEN AF TE GEVEN”

TROONREDE 2024

23

“ONS WERK DOET ERTOE VOOR DE HELE SAMENLEVING”

KENNISMAKING MET LENNARD HEIJ

14

WERKEN ALS OMGEVINGSMANAGER: “JE VERHAAL MOET ALTIJD KLOPPEN”

INFRA

32

CSRD KOMT ERAAN!

DIENSTVERLENING

BNL is het verenigingsmagazine van Koninklijke Bouwend Nederland. In het magazine is informatie te vinden over activiteiten van de vereniging, ontwikkelingen in de sector en onderwerpen die van belang zijn voor de bedrijfsvoering van de leden. De inhoud geeft invulling aan de missie van de vereniging, namelijk het binden, boeien en verenigen van de leden.

Wil je reageren?

Stuur een mail aan: webredactie@bouwendnederland.nl.

EN VERDER:

- 04 BOUW IN BEELD**
STADION SC CAMBUUR
- 10 VEILIGHEID**
THE MAYOR (AMSTELVEEN):
INZICHTEN NA EEN DODELIJK ONGEVAL
- 13 INFRA**
TUIVERVANGING GALECOPPERBRUG:
EEN UNIEKE EN COMPLEXE ERVARING
- 16 ARBEIDSMARKT**
ORLY & ENDEVOETS: “IEDEREEN KRIJGT
BIJ ONS EEN EERLIJKE KANS OM TE LEREN”
- 19 BRIEF UIT BRUSSEL**
BIJDRAGE RENÉ MEYBOOM
- 20 DUURZAAMHEID**
BOUWCAMPUS: SAMENWERKEN OM INNOVATIES
OP TE SCHALEN
- 21 WET KWALITEITSBORGING**
DE EERSTE NEGEN MAANDEN
- 22 DIGITALISERING**
HOOGSTE TIJD OM SAMEN DOOR TE PAKKEN MET
DIGITALISERING
- 24 10 MANAGEMENTVRAGEN AAN...**
HENK VAN DE KOLK
- 27 REGIOKATERN**
- 32 VEILIGHEID**
SCHOLEN OMARMEN NIEUWE
LESSTOF VEILIG WERKEN IN DE BOUW
- 39 JONG BOUWEND NEDERLAND**
JBN DENKTANK GEEFT
ANDERE KIJK OP SAMENWERKEN
- 41 VAKGROEPEN**
ASFALT PRODUCEREN VANAF NU
MET 10 TOT 30 PROCENT MINDER CO₂
- 43 EXTERNE COLUMN**
ESTHER VAN GARDEREN
FIETSERSBOND
- 44 ONMISBAAR**
- 47 VERENIGING**
KATHELIJNE KOSTER,
DIRECTEUR BEDRIJFSVOERING
- 53 BNL IN DE MEDIA**

NIEUW KABINET, NIEUWE KANSEN

Prinsjesdag is de aftrap van het nieuwe politieke seizoen. We keken reikhalzend uit naar de nieuwe plannen. Hoewel we reeds veel ambities en voornemens lazen in het hoofdlijnenakkoord in het voorjaar en ook in het regeerprogramma na de zomer, bleef het gissen naar de concrete bouw- en infraplannen van het nieuwe kabinet. Hoe dan? Waar gaat geld naartoe en hoe gaan we de uitvoering verbeteren?

Uit de plannen blijkt dat ook dit kabinet zich goed realiseert dat de woonopgave een topprioriteit moet zijn. Onze boodschap om zo veel mogelijk belemmeringen voor woningbouw weg te nemen krijgt gehoor. Het kabinet neemt onze signalen om de infrastructuur hoge urgentie te geven ook serieus. Minister Madlener wil aan de slag met 'de grootste instandhoudingsopgave ooit'. Dit zijn belangrijke stappen vooruit!

Maar het is niet allemaal rozengeur en maneschijn. Het stikstofprobleem raakt ons allemaal en een structurele oplossing is er na jaren nog steeds niet. Ook is het beschikbare budget voor infra onvoldoende gegeven de ambities. Fijn dat het kabinet erkent dat er een enorme klus ligt in vervanging en onderhoud van infra, maar dan moet het ook de portemonnee trekken. Om nog maar te zwijgen over de stikstofruimte die nodig is om de zeventien stilgelegde MIRT-projecten weer op te pakken.

Werk aan de winkel dus. Als Bouwend Nederland blijven we erop hameren dat er meer nodig is dan mooie plannen en ambities. Dat er zonder geld en stikstofruimte geen weg wordt aangelegd en er geen woonwijk bij komt. Meer concrete afspraken tussen Rijk, provincies en gemeenten zijn nodig, zodat jullie kunnen doen waar jullie goed in zijn: bouwen en uitvoeren!

Arno Visser

Voorzitter Bouwend Nederland

BOUW IN BEELD

Aan de westzijde van Leeuwarden verrijst een voetbalstadion voor SC Cambuur. Het biedt een thuisbasis aan de voetbalclub met 5.000 extra zitplaatsen. Het 'Kooi Stadion' heeft de allure en voorzieningen van een eredivisiewaardig stadion. Daarnaast gebruikt scholenorganisatie Firda 7.500 vierkante meter voor onderwijs en kunnen studenten in de praktijk leren en samenwerken met SC Cambuur. Ook biedt het stadion commerciële ruimte voor ondernemers.

Het stadion omvat 1.600 funderingspalen met een betonnen fundatie van gerecycled zand en grind kanaalplaatvloeren, vier tribunes die uit prefabbeton zijn opgebouwd, hoedliggers en winverbanden, een gehele luifelconstructie van gerecycled staal en een onderhoudsvriendelijk dak. De uitdagingen in de bouw zitten met name in het constructieve en engineeringstechnische deel, maar ook uitvoeringstechnisch was het een puzzel om het project veilig en efficiënt te realiseren. De opgezette werkplannen zorgen voor een positieve uitvoering.

Gebruikers

SC Cambuur, Firda en commerciële partijen

Ontwikkeling en realisatie

Van Wijnen

Architect

Widdershoven Architecten

Bouwperiode

Medio 2022 - Q1 2025

Heb jij onlangs ook een project afgerond waar je trots op bent en graag met ons deelt? Stuur het dan naar webredactie@bouwennederland.nl. Wellicht sta jij dan de volgende keer met foto in Bouw in Beeld!

Troonrede 2024

“HET IS AAN DE GEMEENTES OM SNEL 100.000 VERGUNNINGEN AF TE GEVEN”

Bouwend Nederland is bij monde van voorzitter Arno Visser positief over de grote ambities van dit kabinet op het gebied van bouw en infra. En dat in de Troonrede 'de grootste onderhoudsopgave ooit' op gebied van de kwaliteit van de Nederlandse wegen, vaarwegen en spoorlijnen met name wordt genoemd, is winst. Maar verder? "Ik mis de maatregelen voor de korte termijn. Zo halen we ook in 2025, 2026 en 2027 de 100.000 woningen niet."

In 2025 is er 14,7 miljard euro beschikbaar voor infrastructuur en een gezonde woonomgeving. Woningbouw krijgt van het kabinet Schoof 5 miljard en 2,5 miljard voor het ontsluiten van nieuwe woonwijken. Dit om het mythische getal van 100.000 woningen per jaar te halen. "We hebben als Bouwend Nederland gemengde gevoelens bij de gepresenteerde plannen", zegt voorzitter Arno Visser. "Het is goed te lezen dat minister Keijzer belemmeringen voor woningbouw weg wil nemen en overbodige regels wil schrappen. Maar ze zullen pas op de middellange termijn effect hebben. Voor de realisatiestimulans, de bonus voor gemeenten voor elk opgeleverd huis, is vanaf 2026 362 miljoen euro beschikbaar, oplopend tot 569 miljoen in 2029. Je kunt nu al uittekenen dat je de effecten van die maatregel pas in 2027 en later gaat merken. Op de korte termijn heeft Nederland er niets aan."

Harde plancapaciteit

In de Troonrede werd volgens Visser terecht gewezen op 'de beleidswerkelijkheid van de tekentafel' die vaak niet aansluit op de dagelijkse praktijk. "Dat herkennen we. Woorden en procesafspraken zijn er genoeg, maar om de problemen op te lossen zijn praktische maatregelen nodig die morgen al effect hebben. We zien echt te weinig aandacht voor de concrete uitvoering. De trend dat elke Nederlandse woning vaak een planfase van zo'n tien jaar heeft moeten we keren. Het is aan de gemeentes om snel 100.000 vergunningen af te geven. Er moeten zo snel mogelijk nieuwe bouwlocaties worden aangewezen waar op korte termijn gebouwd kan worden. Daar ligt een cruciale rol voor provincies en gemeenten", aldus Visser. "Rijk, provincies en gemeenten moeten concrete afspraken maken over nieuwe bouwlocaties voor de korte en lange termijn. Het gaat erom snel harde plancapaciteit klaar te hebben. Het vrijgeven van locaties, 'het straatje erbij' en vervolgens bouwen op basis van de vraag van woningzoekenden, en niet op basis van een politiek droombeeld. Een nieuwe woning in het midden- of hogere segment trekt een gezin aan dat verhuist. Daardoor kan de bouw van één huis, meerdere verhuizingen opleveren. Zo creëer je beweging op de woningmarkt. Wanneer je bouwt voor starters creëer je geen beweging op de woningmarkt én moet je belastinggeld bijleggen om de onrendabele toppen te financieren."

Infra

Visser vindt het positief dat het kabinet aan de slag gaat met de 'grootste onderhoudsopgave ooit om de kwaliteit van de Nederlandse wegen, vaarwegen en spoorlijnen hoog te houden'. "Het oplossen van een probleem begint met het erkennen dat er een probleem is. Het is echt een trendbreuk dat dit in de Troonrede met name is genoemd. Echter, we zien in de plannen onvoldoende geld om dat ook uit te kunnen voeren. De aanleg van zeventien grote infrastructuurprojecten blijft in de pauzestand. Terwijl nieuwe infrastructuur broodnodig is voor de ontwikkeling van grootschalige woningbouw en de toenemende mobiliteit."

Stikstof

En dan is er natuurlijk nog stikstof. "Het is zorgwekkend dat er nog steeds geen structurele, juridisch houdbare oplossing ligt, terwijl minister Wiersma het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) naar de prullenbak heeft verwezen. Tijdrekken in blessuretijd terwijl je op achterstand staat, daar win je de wedstrijd niet mee. Alleen vermindering van uitstoot biedt boeren toekomst en geeft ruimte om natuur te versterken, woningen te bouwen en de benodigde wegen aan te leggen", aldus Visser.

Woontop

Ook na Prinsjesdag is Bouwend Nederland benieuwd hoe dit kabinet, gemeenten en provincies de plannen willen bekostigen. In een bestuurlijk overleg is er al een aantal keren gesproken met minister Keijzer. Ze komt binnenkort bij Bouwend Nederland langs voor een bezoek op locatie. Ook staat er later dit jaar een Woontop gepland. Visser: "Het is aan de minister om die top vorm te geven. Als we deelnemen, dan moeten we wel samen met andere branches, overheden, marktpartijen concrete afspraken kunnen maken. Er wordt al jaren gepraat aan allerlei verschillende tafels en toch stukt het vaak in de uitvoering. De inzet voor de jaarlijkse afgifte van minimaal 100.000 vergunningen zou een begin zijn dat te doorbreken."

Contactpersoon

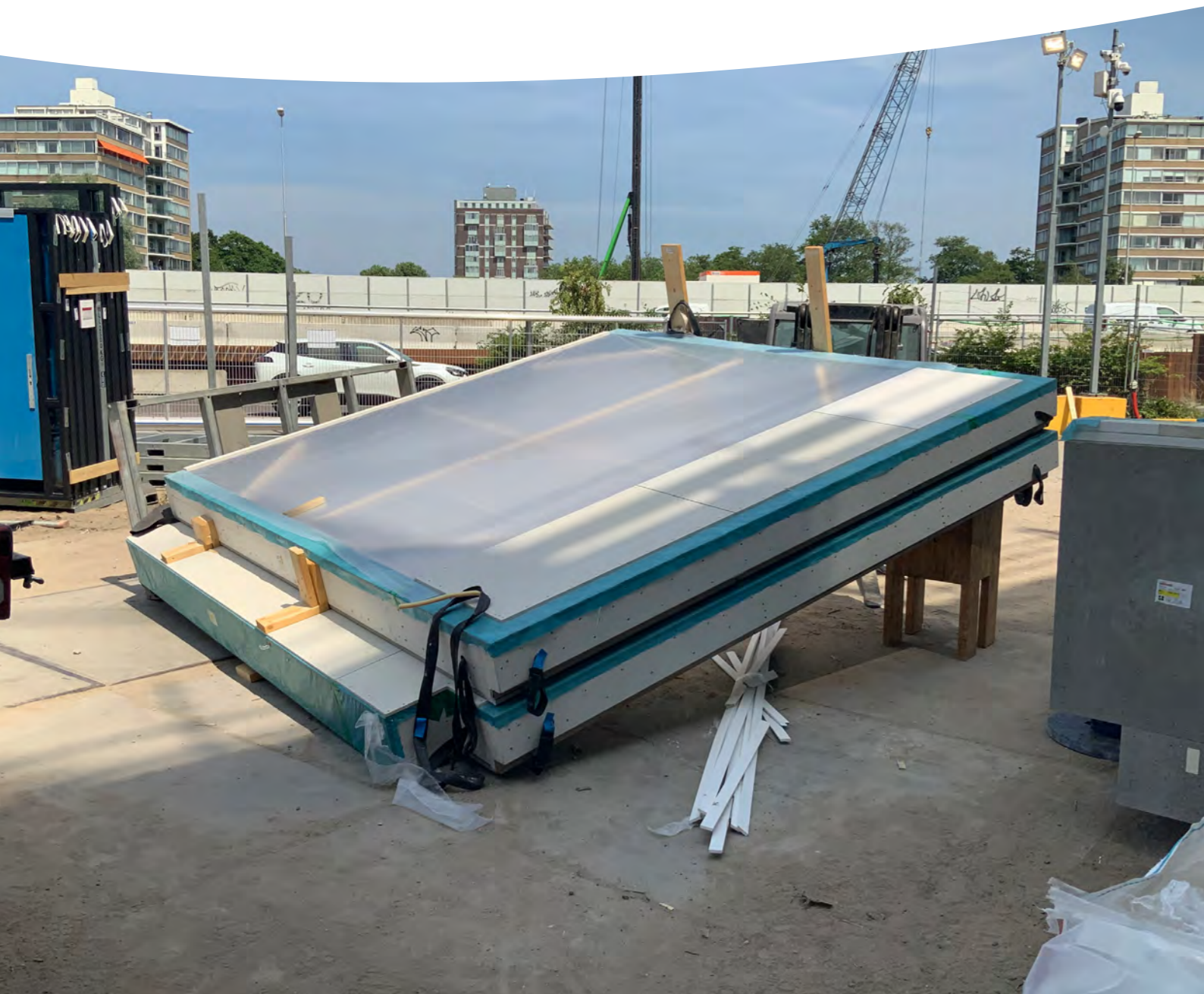
Richard Massar

Manager communicatie

r.massar@bouwendnederland.nl

INZICHTEN NA EEN DODELIJK ONGEVAL

Op de bouwplaats van The Mayor in Amstelveen overleed vorig jaar een 63-jarige werknemer van UBA Bouw. Hij kwam om na een noodlottig ongeval met een transportbok met daarop twee HSB-elementen. De veiligheidskundigen van UBA Bouw, Bouwbedrijf De Nijs en de veiligheidskundige van de bouwcombinatie van The Mayor deden onderzoek naar de oorzaken. Ze delen graag hun inzichten.

Het ongeval gebeurde in de vroege ochtend op de bouwplaats van het project The Mayor van de Bouwcombinatie UBA-De Nijs Amstelveen. De werknemer van UBA kwam terecht onder twee omgevallen HSB-elementen en een transportbok. De twee elementen stonden verticaal op een transportbok om later omhoog gehesen te worden. Tijdens de werkzaamheden werden er hijsvoorzieningen verlengd vanaf een ladder die tegen de lange zijde van de elementen stond. Op enig moment zijn de twee elementen en vervolgens de transportbok omgevallen. Het slachtoffer liep op dat moment achter de transportbok langs, is bekneeld geraakt en aan zijn verwondingen overleden. Dat is in het kort wat er op 20 juni 2023 is gebeurd, vertelt veiligheidskundige Jos Bonnyai van UBA.

In de eerste uren gaat alles heel snel

Bonnyai: "Werknemers die met de transportbok bezig waren, hebben Bhv'ers gealarmeerd en geprobeerd om de elementen op te tillen. Op zo'n moment gaat er meteen een telefoontje naar de directie en naar de veiligheidskundige. Veiligheidskundige Martijn de Koning van De Nijs: "Toen ik ernaartoe reed, hoorde ik dat er geprobeerd werd om te reanimeren. En iets later dat dat niet meer mocht baten. Alles gaat heel snel, die eerste paar uur. De politie zet de bouwplaats af en informeert de familie". Bonnyai: "Nog diezelfde ochtend bracht onze directeur een bezoek aan de nabestaanden. Dat is heel emotioneel. Je weet op dat moment bovendien nog niet wat er precies is gebeurd en hoe het heeft kunnen gebeuren." De inspecteurs van de Nederlandse Arbeidsinspectie waren eveneens snel ter plekke. De Koning: "Op dat moment begint het onderzoek. Je hebt niet zomaar een gesprekje met de inspecteur. Om de medewerkers goed te begeleiden, hebben we een advocaat ingeschakeld om de getuigen bij te staan".

Onderzoek naar de oorzaken

"Na een dodelijk ongeval wil je ervoor zorgen dat zoiets nooit meer kan gebeuren", stellen Bonnyai en De Koning eensgezind. Mede daarom vroegen de directies van beide bedrijven diezelfde week nog bij alle projectteams na: werken jullie met transportbokken, kennen jullie de voorschriften van de leverancier, hebben medewerkers een instructie gehad? Daarnaast begonnen UBA en De Nijs met een intern onderzoek naar de oorzaken. De Koning: "De Nederlandse Arbeidsinspectie doet geen aanbevelingen over te nemen maatregelen. Daarom is het belangrijk om zelf duidelijk te krijgen hoe dit kon gebeuren, en wat je kan doen om het te voorkomen." Bonnyai noemt de directe oorzaken: "Het laatste HSB-element was slechts eenzijdig gefixeerd. De korte rongen vielen in het luchtledige van sparing. De ladder was tegen de lange zijde van het HSB-element gezet en de elementen en transportbok waren niet volgens advies in het leveranciersdocument voorzien van een schoorplaat of van schoren. Verder waren de transportbokken niet rug aan rug geplaatst, zoals was afgesproken op het project. Tot slot was het werkgebied om de HSB-elementen niet afgezet.

Afspraken maken met ketenpartners

"Met de kennis van nu is moeilijk te bevatten dat we het opslaan en verwerken van elementen op transportbokken niet als risico hebben benoemd", aldus Bonnyai en De Koning. Er stond dan ook niets over in het V&G-plan, vervolgt De Koning over de indirecte oorzaken. "Mede omdat we het niet als risico zagen, hebben we bij inkoop geen specifieke afspraken met de leverancier gemaakt. Je zou het moeten hebben over het type transportbok, de fixatie van de elementen, de verwerkingsvoorschriften en het ontwerp van de HSB-elementen. Ook willen we dat de hijsbanden voortaan langer zijn, zodat we de -elementen vanaf het maaiveld kunnen aanpakken. Daarnaast gaan we op de bouwplaats looproutes veel duidelijker scheiden van de opslaglocatie." Op basis van deze inzichten hebben De Nijs en UBA al een aantal aanpassingen gedaan. Zo hebben UBA en De Nijs een checklist opgesteld voor het werken met transportbokken. De Nijs maakt in hun eigen timmerfabriek al gebruik van T-transportbokken, omdat die stabiel zijn. Na het ongeval is er opnieuw gekeken naar de stabiliteit van deze T-transportbokken en bleek dat ook hier risico's konden ontstaan. "We hebben de transportbokken dus aangepast en een ballastblok ontwikkeld om stabiliteit te borgen. Ook voorzien we onze HSB-elementen van lange hijsbanden en zijn de fixatielatten vanaf het maaiveld te verwijderen." Beide voeren gesprekken met ketenpartners over het veilig vervoeren, opslaan en het hijsen van HSB-elementen.

Als sector preventieve maatregelen nemen

In het afgelopen jaar heeft de directie van UBA regelmatig contact gehad met de nabestaanden van de omgekomen collega. Er is een herdenkingsboek samengesteld met mooie herinneringen voor de familie en er werd geld ingezameld waarvan de familie sieraden met as heeft laten maken. Ook heeft de bouwcombinatie een financiële bijdrage geleverd aan de voetbalclub waar hun collega voor zijn overlijden een belangrijke rol vervulde. De familie sprak een duidelijke wens uit: 'wij willen dat zoiets nooit meer kan gebeuren'. Bonnyai: "Zo'n emotionele oproep doet iets met je. Er is ons dan ook veel aan gelegen om onze inzichten breder te delen. Zodat we er als sector van leren en preventieve maatregelen nemen." De Koning vult aan: "In de toekomst zullen we op de bouwplaats steeds vaker met prefab-elementen werken. Dat maakt het des te belangrijker om in de hele keten goede afspraken over veiligheid te maken."

Bonnyai en De Koning doen unaniem een oproep aan alle bouwbedrijven: "Neem het gebruik van transportbokken op in je risico-inventarisatie. Maak het transport van en naar de locatie en de situatie op bouwplaats onderdeel van de afspraken met de leverancier. Benoem preventieve maatregelen om bijvoorbeeld het vallen van de elementen of de bok te voorkomen. We hopen dat we als sector samen met de leveranciers tot een standaard kunnen komen."

Contactpersoon

Christel Peppelenbos

Beleidsadviseur veiligheid

c.peppelenbos@bouwennederland.nl

Verzekerd van daadkracht

Howden is dé verzekeringspartner voor ondernemers in de bouw. Ons bouwteam van de meest ervaren adviseurs is gespecialiseerd in risicobeheer voor bedrijven in deze sector. Daadkrachtige mensen met kennis en ervaring in de bouw en infra, die met je meedenken en handelen in elke levensfase van het bedrijf én elke fase van het bouwproces. Daar ben je van verzekerd, zodat er focus is op eigen daadkracht.

TUIVERVANGING GALECOPPERBRUG: EEN UNIEKE EN COMPLEXE OPERATIE

Het vervangen van de dragende kabels (tuien) van een bestaande brug is maar één keer eerder gedaan in Nederland. Bij de Galecopperbrug in de A12 bij Utrecht gebeurt dit terwijl de brug grotendeels in gebruik blijft. "Dat maakt deze operatie niet alleen uniek maar ook een stuk complexer", vertelt Pieter Compier, projectmanager KWS Infra. 'Een perfecte samenwerking tussen alle betrokken specialisten die zowel binnen als buiten werkzaam zijn is cruciaal voor een veilig en gecontroleerd verloop van de tuivervanging'.

De Galecopperbrug is de op een na drukste brug van Nederland. Dagelijks passeren zo'n 220.000 voertuigen. De brug, gebouwd in de jaren zeventig, lijdt onder de sterk toegenomen belasting door meer en zwaarder verkeer. Toen er roestvorming op de tuien van de zuidelijke brug richting Arnhem werd aangetroffen, heeft Rijkswaterstaat versterkingsklemmen aangebracht om de brug veilig te houden en nam ze het besluit om de tuien te vervangen.

Het ontwerp van het nieuwe tuisysteem, ontwikkeld in samenwerking met ingenieursbureau Arup, omvat een methode waarbij de tuien kabel voor kabel worden vervangen. Hoofdaannemer KWS Infra, tuispecialist Freyssinet en onderaannemers CT De Boer en Feijenoord voeren de werkzaamheden uit.

De twee oude tuien worden vervangen door vier nieuwe tuien per toren. Waar een oude tui is opgebouwd uit zes dikke kabels bestaat een nieuwe tui uit een buis waar ongeveer 65 kleinere kabels doorheen lopen. Met dit ontwerp kunnen kabels later eenvoudiger vervangen worden.

Begin 2022 is begonnen met het inmeten van de brug en het plaatsen van het werkeiland. Vervolgens zijn de opleggingen onder de torens vervangen, zijn de torens versterkt met stalen platen en zijn de nieuwe ankerblokken (waarmee de kabels aan het brugdek worden bevestigd) aangebracht. Dit jaar zijn de nieuwe draagconstructies en de buizen aan de torens bevestigd. Vanwege de veiligheid moest de A12 daarom enkele dagen in het weekend dicht.

"Het vervangen van de oude kabels is een complexe balanceroefening. Hierbij monitoren we continu de bewegingen van de brug en krachten in de tuien en sturen waar nodig op bij", licht Pieter toe. "We brengen 22 nieuwe kabels aan voordat één oude kabel wordt doorgehaald. Met behulp van krachtige hydraulische vijzels maken we de oude kabel eerst spanningsvrij. Dit doen we 's nachts en zonder verkeer."

Het aanbrengen en doorhalen van kabels gebeurt in totaal 24 keer. Tot slot wordt het oude tuisysteem verwijderd en komt er een nieuwe kap op beide torens. Rijkswaterstaat verwacht dat de tuivervanging medio 2025 gereed is.

Contactpersoon

Lydia Tiemens

Communicatieadviseur onderwijs en instroom

l.tiemens@bouwennederland.nl

MATERIALEN VOOR BASISSCHOLEERLINGEN

RWS en KWS hebben van de Galecopperbrug een interactief schaalmodel laten maken. Basisschoolleerlingen uit groep 7 en 8 kunnen zo aan de slag om zelf de tuien te vervangen. (Gratis) beschikbaar materiaal maakt het mogelijk om basisschoolleerlingen leuk én gemakkelijk mee te nemen in ons mooie werk. Via Bouwend Nederland kun je nu ook diverse materialen voor basisschoolleerlingen bestellen. Voor meer informatie: www.debouwmaaktHet.nl/op-school.

Werken als omgevingsmanager

“JE VERHAAL MOET ALTIJD KLOPPEN”

Al twintig jaar werkt Harold Hansen als omgevingsmanager bij Rijkswaterstaat. Momenteel is hij actief bij de versterking van de brug bij Purmerend. Aan de hand van dit omvangrijke en impactvolle project legt hij uit wat zijn werk inhoudt.

“Je verhaal moet altijd kloppen”, dat is de zin die Hansen continu als een mantra herhaalt terwijl hij uitgebreid vertelt over zijn werk. Een mantra dat ook opgaat voor de communicatie over de versterkingswerkzaamheden van de brug bij Purmerend die Rijkswaterstaat tot oktober dit jaar uitvoert. Los van het juridisch bouwrijp maken van een project – die andere belangrijke pijler van zijn werk als omgevingsmanager – is voor Hansen het publieksgerichtes werken wat zijn functie zo interessant maakt. Juist ook bij de brug speelt deze publieksgerichte aanpak een grote rol, aangezien het gedeeltelijk afsluiten ervan een grote impact heeft op de directe omgeving.

Als omgevingsmanager ontkomt Hansen er dan ook niet aan om soms een moeilijk verhaal te moeten vertellen. Doordat bijvoorbeeld vanuit veiligheidsredenen voertuigen van 30 en later zelfs 25 ton niet meer over de brug mochten, luidde de lokale transportsector direct de noodklok: dit zou ten koste gaan van 75 procent van hun vervoersbewegingen. Hansen: “Dan weet je dat je met zijn allen door de zure appel heen moet maar is de vraag vooral: hoe doen we dat? Daar zijn een hoop gesprekken over geweest. Met Transport en Logistiek Nederland, bedrijven, gemeentes, maar ook met de ziekenhuizen. Kritische gesprekken ook, maar het mooie is dat dit uiteindelijk heeft geleid tot begrip. Want die doelstelling – de brug weer langjarig, volledig en zonder gewichtsbepanking beschikbaar maken – omarmt uiteindelijk iedereen.”

Durven doen

Niet alleen moet zijn verhaal vanwege die vaak lastige boodschap inhoudelijk kloppen, Hansen moet het ook proactief vertellen. “Wacht niet tot ze bij je komen”, legt hij uit. “Ga bij een ondernemer zitten. En dat het af en toe een beetje spannend aanvoelt als je er heen rijdt, nou, dat moet je maar op de koop toenemen. Dan heb je het initiatief en kom je vast en zeker tot het gesprek dat het beste resultaat oplevert. Maar je moet dan in zulke gesprekken ook het speelveld durven aangeven. Lang niet alles wat wenselijk is kan. Wees helder in waar wel en geen kansen liggen. En als er geen participatie is, wees daar dan ook helder over. Om tot een goede samenwerking te komen moet je transparant zijn.”

Begonnen in 2004 heeft Hansen het maatschappelijke krachtenveld langzaam zien veranderen. Waar in het begin van zijn carrière Rijkswaterstaat vooral nog zelf de gang van zaken bepaalde, kreeg de organisatie gaandeweg steeds meer oog voor de directe omgeving. Aanvankelijk schoten ze hier soms zelfs wat in door volgens Hansen. “De verwachtingen moeten helder zijn. We zullen luisteren maar gaan niet ongebreideld alles het project binnenhalen. Dus daar is een bepaalde zakelijkheid ingekomen.”

Mondigere maatschappij

Volgens de omgevingsmanager is die zakelijkheid ook belangrijk omdat de samenleving individualistischer en mondiger is geworden. Hoeveel mensen klagen wel niet over het fileleed dat wordt veroorzaakt door werkzaamheden – ook in het geval van de brug bij Purmerend – en die in de komende jaren alleen maar zullen toenemen? “Je ziet dat mensen ook zelf initiatieven ontplooiën”, aldus Hansen, “bijvoorbeeld bij de brug bij de A7 waar een lokale ondernemer aanvankelijk problemen zag en mij belde met zijn eigen oplossing: ‘s ochtends wat later opengaan en ‘s avonds wat langer door. Soms moet de veranderende situatie even landen en gaat men daarna zelf op zoek naar een oplossing.”

Bij het uitvoerende aannemersconsortium Savera ziet Hansen eenzelfde zorg voor de omgeving terug. Bijvoorbeeld toen veel vrachtwagens de gewichtsbepanking van 25 ton aan hun laars bleken te lappen en de boorwerkzaamheden daarmee in gevaar kwamen. Want boren binnen drie meter van het verkeer is uit veiligheidsoverwegingen niet aan de orde. “Samen met de aannemer”, legt Hansen uit, “hebben we een oplossing gevonden waarbij we uiteindelijk maar één extra rijkstrook hoefden op te offeren voor een beperkte periode. Het resultaat van samen optrekken met begrip voor elkaars expertise en belangen, dat zag je in deze situatie heel mooi terug.”

Contactpersoon

Tom van Eck

Coördinator infra

t.vaneck@bouwendnederland.nl

De versterking van de brug in de A7 over het Noordhollandsch Kanaal bij Purmerend is noodzakelijk omdat tijdens een inspectie in 2022 bleek dat de steunpunten van de brug niet sterk genoeg zijn om zwaar verkeer te dragen. Deze steunpunten worden nu door Rijkswaterstaat versterkt en ook wordt het wegdek opnieuw geasfalteerd. De werkzaamheden moeten eind oktober afgerond zijn.

“IEDEREEN KRIJGT BIJ ONS EEN EERLIJKE KANS OM TE LEREN”

Orly & Endevoets draagt gelijkwaardigheid hoog in het vaandel. Dat blijkt ook uit de manier waarop ze mensen met minder arbeidsmarktkansen begeleiden. “Iedereen verdient een kans. Dus stap uit je comfort zone en ga eens in gesprek”, vindt HR-manager Martine van Cromvoirt.

Buitengewoon planmatig onderhoud, energetisch renoveren en restaureren. Dat zijn de drie pijlers van het Brabantse Orly & Endevoets. In totaal werken er zo'n zestig medewerkers bij en voor het bedrijf. Dat mogen er de komende jaren twee keer zoveel worden, vertelt Martine van Cromvoirt. “We werken vaak als hoofdaannemer voor woningcorporaties en dat doen we het liefst zoveel mogelijk met eigen vakmensen. Daarvoor is extra capaciteit welkom. Natuurlijk onderhouden we contacten met scholen, maar we kijken ook naar mensen met minder arbeidsmarktkansen. Dat zijn mensen met een beperking of vergunninghouders.” Het contact met Weener XL, het werk- en ontwikkelbedrijf van gemeente Den Bosch, dateert al van jaren terug. De afgelopen jaren is de samenwerking intensiever geworden.

Een tweede Orly College voor vergunninghouders

Van Cromvoirt: “We nemen deel aan de open koffie-momenten en de kookworkshops in het participatiehuis in Den Bosch. Daar ontmoeten werkgevers en werkzoekenden elkaar op een informele manier. Via een VR-bril kunnen geïnteresseerden onze video bekijken. Zo krijgen ze een beeld van de werkzaamheden die je bij ons kunt doen. Ook zijn we bezig om een tweede Orly College voor inburgeraars op te zetten, vergelijkbaar met ons College voor leerlingen van het praktijkonderwijs. Verder staan we ervoor open dat Weener XL periodiek met een aantal mensen bij ons langskomt om de sfeer te proeven.” Van Cromvoirt erkent dat je soms uit je comfortzone stapt. “Je krijgt te maken met cultuurverschillen, laaggeletterdheid, mensen die minder digitaal vaardig zijn. Maar wij nemen graag de tijd om hen enthousiast maken voor de bouw.”

Structuur en duidelijke communicatie

Van Cromvoirt: “Mensen met minder arbeidsmarktkansen zijn vaak bang dat ze ondergesneeuwd raken in een grote groep. Dan vertel ik dat wij met kleine teams werken. Ook vragen ze zich af of ze voldoende tijd krijgen om te leren. Bij ons oefenen ze eerst in de hal en gaan ze daarna op pad met een leermeester. Onze leermeesters krijgen hiervoor een opleiding en worden periodiek gecoacht door een jobcoach van Weener XL. Daarnaast hebben de potentiële nieuwe medewerkers behoefte aan structuur en duidelijke communicatie. De jobcoach kan hierin ondersteunen.” Voor de verminderde productiviteit krijg je als werkgever een loonkostensubsidie. Hoe dat werkt? “Na zes weken kijkt Weener XL hoeveel werk iemand kan verrichten, die meting wordt elk jaar herhaald. Op enig moment willen wij natuurlijk ook wel zien ‘dat het erin zit’”

Een open blik doet mensen opbloeien

In het begin was het best wennen voor collega's, vertelt Van Cromvoirt. “Medewerkers willen gewoon meters maken. Ze werden soms ongeduldig als iemand het werk niet binnen drie dagen onder de knie heeft. Als onze directeur dat hoorde, greep hij meteen in. Iedereen krijgt bij ons een eerlijke kans om te leren.” Regelmatig deelt ze het verhaal met andere bedrijven. “Dan krijg ik als reactie meestal allerlei beren op de weg. Mijn tip is: probeer je los te maken van je overtuiging en bekijk elke persoon met een open blik. Je zal zien dat mensen opbloeien als je ze de passende aandacht en begeleiding geeft.”

Inclusief ondernemen

Iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt, valt onder de Participatiewet. De wet wil ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden. Gemeenten zijn hiervoor verantwoordelijk. Volgens Charity Timmers, accountmanager Bouw, Techniek en Energie van Weener XL, kunnen bedrijven vele wegen bewandelen om de aansluiting op werk voor deze groep te vergroten. Dat varieert van informele contacten tot het mogelijk maken van een bedrijfsbezoek, van een VR-film opnemen over een bepaalde functie tot mensen in dienst nemen. In de regio Noordoost Brabant ziet ze veel sociale bedrijven. Zo hebben bijna alle leveranciers van de Bossche woningcorporatie Zayaz een PSO-certificaat (Prestatieladder Sociale Ondernemen) behaald. Ook Orly & Endevoets werkt in opdracht van Zayaz. Volgens Timmers is dit veelzijdige onderhoudsbedrijf een echte ambassadeur van inclusief ondernemen: “Zij zien de kansen om het verschil te maken in het leven van mensen met minder arbeidsmarktkansen.”

Contactpersoon
Jaap van de Burgt
Manager beleid & public affairs mens & werk
j.vandeburgt@bouwendnederland.nl

Verzekeren via Koninklijke Bouwend Nederland met Aandacht en Expertise

Verzekeringen en Risicoadvies
In-Staet
Bouw & Infra

VOOR MEER INFORMATIE

Waarom kiezen voor In-Staet?

- ✓ **AANDACHT** - Persoonlijk contact, vertrouwen en afspraak is afspraak
- ✓ **EXPERTISE** - Adviseurs met sectorspecifieke kennis en jarenlange ervaring
- ✓ **BOUWEND NEDERLAND INTEGRAAL POLIS** - Speciaal voor het MKB ontwikkelde verzekering met unieke dekkingen
- ✓ **DICHTBIJ** - Regionale aanwezigheid met vaste adviseurs en contactpersonen

EEN VERNIEUWDE EUROPESE UNIE

Bijzondere tijden in Brussel. Nadat we met z'n allen deze zomer een nieuw Europees Parlement hebben gekozen, nadat Ursula von der Leyen is herkozen als voorzitter van de Europese Commissie en nadat zij in september een nieuwe ploeg Eurocommissarissen heeft voorgesteld, begint de Europese Unie aan een nieuwe spannende periode 2024-2029.

Het merendeel van het huidige Europese Parlement van 720 leden is nieuw; 31 komen er uit Nederland en zijn voor een groot deel eveneens nieuw. Dat betekent kennismaken, veel kopjes koffiedrinken en uitleggen dat wij als Bouwend Nederland graag meedenken. Maar ook ruimte vragen in de nieuwe regelgeving om te kunnen blijven bouwen. Immers, nieuwe regels hebben in ons dichtbevolkte land vaak meer ingrijpende gevolgen dan in de meeste andere, minder dichtbevolkte landen. Nieuwe Europese regels dienen voldoende flexibel te zijn om Nederlandse bouw- en infraprojecten mogelijk te blijven maken.

In de Europese Commissie valt ook op dat er een Eurocommissaris komt voor Energie en Huisvesting. Prima dat er op dit hoogste Europese niveau aandacht komt voor betaalbare en duurzame woningbouw. De Eurocommissaris moet extra investeringsstromen gaan genereren en belemmeringen voor meer woningbouw gaan wegnemen. Woningbouw is natuurlijk vooral een nationale en regionale zaak; we moeten extra attent zijn om te voorkomen dat deze functionaris het nu al moeizame proces niet verder gaat bemoeilijken.

Verder valt op dat er veel aandacht is voor de enorme administratieve lastendruk voor het bedrijfsleven. Ook de Europese Unie draagt bij aan deze regeldruk, denk bijvoorbeeld maar aan de rapportageverplichtingen in CSRD waar we nu mee te maken hebben. Dan is het positief dat er een Eurocommissaris komt die als opdracht heeft die lastendruk aan te pakken. Onze ervaring leert weliswaar dat regeldruk verminderen erg taai materie is maar ook hier geldt dat aandacht en inzet op het hoogste Europese niveau een goed begin is.

En natuurlijk: eerst zien en dan geloven. De daden tellen maar het begin is in elk geval hoopvol. Frisse nieuwe Europarlementariërs en Eurocommissarissen die er zin in hebben, nieuwsgierig zijn en aandacht hebben voor de problemen van onze bouw- en infra-ondernemers. Wat mij betreft is het glas halfvol en kunnen we aan de slag!

Meer informatie

bouwennederland.nl/kennis/europese-unie

Contactpersoon
René Meyboom
Europese Zaken
r.meyboom@bouwennederland.nl

BOUWCAMPUS: SAMENWERKEN OM INNOVATIES OP TE SCHALEN

Stichting De Bouwcampus werd een kleine tien jaar geleden opgericht. Bouwend Nederland was een van de initiatiefnemers. De Bouwcampus richt zich op opschaling van een vernieuwende aanpak van uitdagingen in de bouw. Bouwend Nederland is altijd betrokken geweest en heeft onlangs besloten de samenwerking te intensiveren. "Onze leden kunnen meer profiteren van wat er bij de Bouwcampus gebeurt."

Waarom over één brugrenovatie praten als er de komende jaren honderden of zelfs duizenden moeten plaatsvinden? "Bij de Bouwcampus praten we over hoe je transitie kunt opschalen, aan de hand van concrete trajecten", vertelt Harald Versteeg, transitie-manager bij de Bouwcampus. "Daarvoor brengen we alle partijen uit een bepaalde keten aan tafel. Opdrachtgevers, opdrachtnemers en ingenieurs, maar ook staalbouwers en installateurs. Als alle expertise op een onafhankelijke plek samenkomt, kun je samen zorgen voor een systeemverandering, zodat een vernieuwende aanpak op veel grotere schaal kan plaatsvinden."

De Bouwcampus houdt zich bezig met een scala aan onderwerpen, van verduurzaming van woningen tot vervanging van damwanden. Versteeg: "Het proces van vernieuwing en opschaling heeft steeds vergelijkbare kenmerken."

Banden aangehaald

De Bouwcampus werd opgericht door Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, Bouwend Nederland, TU Delft en de gemeenten Rotterdam (namens de G4-gemeenten) en Delft (namens de G32-gemeenten). "Recent hebben we de banden aangehaald", vertelt Sander Wubbolts. Hij is regiomanager van Bouwend Nederland en zit sinds kort één dag per week bij de Bouwcampus in Delft. "De Bouwcampus is uniek in het samenbrengen van alle ketenpartners.

Door bundeling van kennis, kunde en ervaring gekoppeld aan concrete vraagstukken, kunnen we samen systeemveranderingen teweegbrengen. Dat gebeurt volgens een vast stramien door een vraagstuk af te pellen en opschaling van de oplossing mogelijk te maken. Nu we onderdeel uitmaken van het kernteam van De Bouwcampus, kunnen we op strategisch niveau inbreng leveren en transitietrajecten makkelijker matchen met verenigingsonderdelen en eigen innovatieprogramma's. Ik ben er zeker van dat we door intensievere samenwerking een waardevolle bijdrage kunnen leveren."

Circus niet overdoen

Versteeg geeft een voorbeeld. "In Rotterdam is veel werk gestoken in een hoogbouwproject van hout. Er zijn zelfs Zwitserse experts langs geweest om te praten over de bouwkundige veiligheid. Dat hele circus wil je niet opnieuw, als elders in het land plannen zijn voor hoogbouw in hout. Dus praten we met alle betrokkenen bij de Bouwcampus over hoe je deze kennis breder kan verspreiden en borgen. Je wilt dat er een groepje experts is, dat tegen de volgende gemeente zegt: 60 procent van dit project is bij voorbaat gedekt, op basis van eerdere ervaringen."

Wubbolts wil wat er bij de Bouwcampus gebeurt meer onder de aandacht brengen van de leden van Bouwend Nederland. "Dit is je kans om op een onafhankelijke plek met alle spelers uit de keten te praten over betekenisvolle vernieuwing."

Contactpersoon
Sander Wubbolts
Regiomanager
s.wubbolts@bouwendnederland.nl

WKB: DE EERSTE NEGEN MAANDEN

Bouwend Nederland sprak drie bouwbedrijven over de weg naar en het werken met de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Hun oordeel: een goede voorbereiding is het halve werk. En over twee dingen zijn ze het eens: de hogere administratieve last zet de bouwsom onder druk en was iedereen maar zo goed ingevoerd als de bouwers.

Per 1 januari 2024 bouwt Nederland woningen en eenvoudige bedrijfsgebouwen (gevolgklasse 1) onder de Wkb. De drie bedrijven die we spreken hebben zich met workshops, pilotprojecten en aanpassing van werkprocessen goed voorbereid op de nieuwe situatie. Projectleider Jeremy Harms van Bouwbedrijf Meliskerke zegt: "Goed voorbereiden en een goede dossiervorming zijn belangrijk. Neem de tijd om tijdens de bouw geen extra onderwerpen meer langs de toetsende organisatie of gemeente te laten gaan. Dat kan enorm vertragend werken." Willem Hendrik van Randwijk van Dijkhof Bouw in Klarenbeek: "Wij bouwen er niet anders van. Maar het helpt wel dat derden meekijken en niet achteraf bepalen of het goed of fout is. Je hebt vooraf de discussie over de uiteindelijke kwaliteit." Jan Brandenburg van Buursema Bouwbedrijf in Erm: "Je moet je als aannemer bewust zijn van je proces. Dat moet je goed inrichten. Het komt de kwaliteit van je projecten ten goede. Als je daarop bent ingesteld, juich je de Wkb ook toe."

Onderaannemers

Bij dat inrichten van het proces hoort ook je contact met onderaannemers. Jeremy Harms: "Ik denk dat onderaannemers onder de Wkb nog de grootste wijziging ervaren. Ze zijn niet gewend zelf zaken vast te leggen. Dat was tot nu toe altijd de aannemer. Bouwend Nederland heeft hiervoor clausules in de onderaannemings-

overeenkomst opgesteld." Jan Brandenburg: "De insteek van elke goede bouwer is dat je altijd kwaliteit levert. Maar daarbij ben je soms afhankelijk van onderaannemers die op hun beurt ook weer personeel inhuren waarvan je niet altijd de kwaliteit kunt overzien. Werken in de keten is fantastisch mooi totdat iedereen het vreselijk druk heeft en mannetjes moet gaan inhuren. Dan moet je je heel goed bewust zijn van de controle op de kwaliteit."

FTE

Willem Hendrik van Randwijk: "Wij hebben het proces goed op orde, maar externen niet altijd. Bij de ene gemeente loop je er zo doorheen, terwijl je bij de andere gemeente de ambtenaar eerst moet bijpraten." Die ervaring hebben Bouwbedrijf Meliskerke en Dijkhof overigens ook. "Van Randwijk: "Wij hebben één FTE nodig om nieuwbouwprojecten Wkb-technisch te begeleiden. Wie je aan de kantoor kant krijgt bij de borger maakt veel verschil. Je ziet verschillen ontstaan dat de ene borger wat praktischer is dan de andere." En de kosten? Daar zijn alle drie helder over. "Door dit systeem wordt de aanneemsom sowieso hoger."

Meer informatie

Leden met vragen over de Wkb kunnen zich richten tot Bouwend Nederland. Ook op de themapagina bouwendnederland.nl/wkb staat veel pasklare informatie.

Contactpersoon
Reina Uittenbogaard
Jurist
r.uittenbogaard@bouwendnederland.nl

Hoogste tijd om samen door te pakken met digitalisering

BESTUURSAKKOORD DIGITALE GEBOUWDE OMGEVING 2027

Aan uitdagingen ontbreekt het niet in de bouw- en infrasector. Naast grote maatschappelijke opgaven rondom woningbouw, energietransitie en verstedelijking spelen hoge materiaalkosten, minder emissie en personeelskrapte een rol. Deze situatie vraagt innovatie en samenwerking van de hele keten. Het Bestuursakkoord 'Digitale Gebouwde Omgeving 2027' zet in op standaarden voor digitale verbinding en informatie-uitwisseling. Zo kan iedereen bijdragen aan de noodzakelijke versnelling van de digitalisering in de gehele sector.

Het Bestuursakkoord is een initiatief van het Bouwberaad. Binnen dit platform bespreken overheid, opdrachtnemers, toeleveranciers en kennisinstellingen de grote maatschappelijke thema's. Met het Bestuursakkoord zetten alle betrokkenen samen de schouders onder de versnelling van de digitalisering.

Een gezamenlijke aanpak

Er gebeurt momenteel al veel rondom dit thema. Toch ontbreekt het vaak aan een duidelijke lijn en een gezamenlijke aanpak. Initiatieven om informatie uit te wisselen zijn bijvoorbeeld nogal versnipperd en dat gaat ten koste van de effectiviteit en de snelheid. Daarom ondertekent Bouwend Nederland samen met ruim 40 andere partijen het Bestuursakkoord.

Concrete actiepunten

Binnen het akkoord maken we afspraken over concrete korte termijnacties en -maatregelen die digitale ketensamenwerking versnellen. In totaal zijn er 21 maatregelen bepaald en per maatregel sluiten betrokkenen een digiDeal met concrete projecten. digiGO, het platform voor digitaal samenwerken in de gebouwde omgeving, heeft de regie maar de uitvoering doen ketenpartijen echt samen.

Heldere afspraken

De maatregelen zijn divers. Het uitwisselen van BIM-modellen is bijvoorbeeld cruciaal voor een projectorganisatie. Iedereen profiteert ervan als informatie eenduidig in de hele keten wordt uitgewisseld. Deze technieken zijn al beschikbaar. Het is nu zaak snel met elkaar af te spreken hoe we dat slim gaan toepassen. Dit geldt ook voor het digitaal uitwisselen van RWS-areaaldata na het afronden van een project. Het is cruciaal helder af te spreken welke informatie wordt vastgelegd en hoe deze te delen.

Samen opschalen

Het is uniek dat de partijen digitalisering samen oppakken. Dit benadrukt het commitment om vanuit een gemeenschappelijke basis aan de slag te gaan. Hiervoor zijn niet altijd nieuwe oplossingen nodig. Vaak zijn er standaarden die we ketenbreed kunnen omarmen. Er is gewoon heel veel digitale informatie nodig om de grote opgaves in te vullen. Digitalisering en informatie-uitwisseling zijn hierbij onmisbaar. Maar dan moeten we wel opschalen, dezelfde standaarden volgen en écht samenwerken.

Durven veranderen

"Het is belangrijk dat het akkoord zich op concrete technische invulling richt, maar nog belangrijker is de verandering van hoe we in de sector werken", benadrukt Arno Visser, voorzitter van Bouwend Nederland. "Hoe we als overheid, opdrachtgevers, opdrachtnemers en bouwketen samenwerken, vraagt onze volle aandacht. We zien digitalisering niet alleen als technologische oplossing. Het is een verandering die nauw verweven moet zijn met het bouwproces in de praktijk."

Contactpersoon

Joppe Duindam

Manager brancheontwikkeling
& verenigingszaken

j.duindam@bouwendnederland.nl

Kennismaken met onze nieuwe algemeen directeur Lennard Heij

"ONS WERK DOET ERTOE VOOR DE HELE SAMENLEVING"

Lennard Heij (1977) is sinds medio juli algemeen directeur van Bouwend Nederland. Hij studeerde Civiele Technologie & Management en heeft ruime leidinggevende ervaring als directeur en bestuurder. Zijn praktijkkennis van onze sector zorgt dat hij vanuit het ledenperspectief kan kijken. Hij vertelt waarom hij met veel enthousiasme aan deze nieuwe baan is begonnen.

"Nederland staat voor grote maatschappelijke opgaven waarbij de bouw- en infrasector een cruciale rol speelt", zegt Lennard Heij. "Daarnaast is de bouw een sector met een positieve mentaliteit en enorme trots. "Aan dat project heb ik meegebouwd", hoor je geregeld. Wij zijn continu bezig met werk dat ertoe doet voor de hele samenleving."

Niet gek dus, vindt Lennard Heij, dat die sector al een hele tijd geleden zijn hart heeft gestolen. Hij werkte jarenlang in de infrasector en trad in 2019 toe tot het dagelijks bestuur van Bouwend Nederland om de infra te vertegenwoordigen. "Het mooie is dat je dan ook allerlei andere sectoren binnen de bouw beter leert kennen, zoals mkb-bedrijven."

Cruciale rol in grote opgaven

De vacature van algemeen directeur van Bouwend Nederland kwam op een perfect moment op zijn pad: Heij had afscheid genomen bij BAM en oriënteerde zich op zijn toekomst. Sinds juni verving hij als interim-directeur zijn voorganger Fries Heinis. Nu zit hij dus vast op die post. "Het is mijn ambitie om een bredere, maatschappelijke bijdrage te leveren vanuit de bouwsector. Nederland staat voor een

scala aan opgaven waarin de bouwsector een cruciale rol kan spelen: woningbouw, aanleg van infrawerken, vervanging en renovatie daarvan en de energietransitie. We moeten blijven uitleggen welke belangrijke rol de bouw daarin kan en wil spelen én wat wij daarvoor nodig hebben: onder meer een continue werkstroom en duidelijkheid in regelgeving."

"Verschillende onderdelen in de bouw en infra staan voor verschillende uitdagingen. In het mkb is de regeldruk een last en is de verduurzamingsopdracht complex. Om in bepaalde binnensteden te mogen werken, moet je bijvoorbeeld een dure elektrische bus aanschaffen, ook als je maar een paar mensen in dienst hebt. Voor de grote infrabedrijven zorgt de jarenlange onduidelijkheid over stikstof voor problemen. Het is mooi om met al deze bouwondernemers contact te onderhouden. De dynamiek die daarbij komt kijken, ligt me wel. Door de combinatie van een bouwachtergrond en bestuurlijke ervaring kan ik een brugfunctie vervullen tussen leden en stakeholders."

Rondje Nederland

Sinds het einde van de zomervakantie is de agenda flink gevuld. "De komende weken ben ik bij regionale en landelijke bijeenkomsten, maar ga ik ook bij veel leden langs om kennis te maken. Daarnaast ga ik op bezoek bij opdrachtgevers en andere brancheverenigingen. Zo leer ik alle facetten van onze vereniging kennen. Ik vind het belangrijk om te horen wat er speelt bij de leden. Dat helpt mij om door te bouwen op de stevige basis die al is gelegd en bij te dragen aan een sector die volop in transitie is. Ik kijk uit naar die ontmoetingen."

10 MANAGEMENT-VRAGEN AAN...

HENK VAN DE KOLK

Van de Kolk Bouw uit Garderen is een heus familiebedrijf en heeft zo'n 90 medewerkers op de loonlijst staan. Of het nu een kleine ingreep, een grote verbouwing, een grootschalige woningbouwontwikkeling of de bouw van een complexe villa betreft: alles moet kloppen. Henk van de Kolk: "Ik ben trots dat ik als derde generatie dit bedrijf mag leiden."

1 Het beste advies ooit gekregen

Dit vind ik meteen de lastigste vraag van alle! Als ondernemer moet je kunnen vertrouwen op je onderbuik-gevoel en soms moet je een beetje eigenwijs zijn. Tegen de stroom in kan geen kwaad. Ondernemerschap heb je in alle lagen van je organisatie. Daarom is het belangrijk om ook de verantwoordelijkheid bij je collega's neer te leggen.

2 Het onderscheidend vermogen van ons bedrijf

We hebben een leuk team dat elke dag weer mooie projecten wil maken van uitzonderlijke kwaliteit voor een tevreden opdrachtgever aan het einde. Daarbij is het ook belangrijk je eigen mensen en de partners met wie je samenwerkt tevreden te houden. Gezamenlijk hetzelfde doel nastreven, en dat alles in overleg waar er ook ruimte mag zijn voor kritische noten.

3 Het mooiste aan de bouw en infra

Dat je in een team samenwerkt aan iets wat blijvend is én waar mensen uiteindelijk wonen of werken. Een gebouw waar mensen plezier aan beleven, als kantoor of als woning. Het is waanzinnig om dat als team te realiseren waarbij je creatief en innovatief bezig bent, maar het is uiteindelijk het belangrijkste dat eindgebruikers er plezier aan beleven.

4 Medewerkers motiveren is een kwestie van...

Openstaan voor ideeën en gedachten, je verdiepen in je mensen en weten wat hen interesseert. Binnen ons bedrijf hebben we een speciale app. Bij de rubriek 'VVV', een afkorting voor Voorstel Voor Verbetering, kun je (anoniem of persoonlijk) ideeën aanbrengen waarop altijd feedback volgt. De betrokkenheid is daarmee aanzienlijk gegroeid. Ook komen hier heel slimme innovatieve ideeën vanaf de werkvloer uit voort.

5 Meest overschatte ontwikkeling in de bouw of infra

Om aan de maatschappelijke bouwopgaven te voldoen, zullen we veel meer daadkracht moeten krijgen vanuit de overheid. Maar daar zitten in mijn optiek op dit moment te weinig 'baasjes'. Die beslissingen die deze baasjes in het verleden wél maakten, mis ik nu te veel bij de overheid. Te weinig belangrijke knopen worden daardoor doorgehakt.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Mijn motto

"Wat niet goed is, is niet goed. En dat moet je oplossen." En bovenal: altijd de lange termijn voor ogen houden. Het is fantastisch om elke keer weer mooie dingen te maken waarbij de klant tevreden is. Als dat niet het geval is, moet je in de spiegel kijken.

De belangrijkste ontwikkeling voor de toekomst van de bouw en infra

Vooraf het stimuleren en binden van jonge mensen aan je bedrijf. De hele sector zal zich beter moeten verdiepen in wat die generatie belangrijk vindt zonder vast te houden aan oude patronen. Mogelijk heeft die jongere generatie totaal andere behoeften dan wij. We moeten hen leren begrijpen, hun taal spreken. Binnen ons bedrijf is meer dan 50 procent 12,5 jaar of langer in dienst. Het is belangrijk dat we ons gaan inzetten om de volgende generatie collega's ook aan ons bedrijf te kunnen blijven binden.

De belangrijkste eigenschappen voor succes als directeur

Vertrouwen op je medewerkers. Verantwoordelijkheid neerleggen bij de juiste mensen en vooral zaken niet te ingewikkeld maken. Afspraken moeten op één A4'tje passen. Lukt dat niet, zul je je moeten afvragen of je op die basis een samenwerking wil aangaan.

Het meest trots op tot nu toe

Dat ik als directeur een succesvol familiebedrijf mag leiden. En dat doe ik niet alleen: samen met mijn collega's voeren we dat familiegevoel in alle lagen door. We zijn met een kleine honderd man verantwoordelijk voor onze successen, hier gaat veel tijd in zitten. En in die tijd moet je met z'n allen ook een beetje lol maken.

Het woord dat ik niet meer kan horen

Vijf woorden: zo doen we het altijd. Dan gaan mijn nekharen recht overeind staan. Je moet openstaan voor nieuwe ontwikkelingen en kansen. Als bedrijf moet je groeien. Iets wat niet groeit, gaat dood. Zo simpel is het. Als wij altijd waren blijven werken als opa Hendrik als eerste generatie, was het met ons bedrijf ook niet goed afgelopen.

CSR D KOMT ERAAN!

Je hebt er mogelijk al over gehoord en gelezen: Corporate Sustainability Reporting Directive. De CSRD is een nieuwe Europese richtlijn die bedrijven verplicht stelt een duurzaamheidsrapportage uit te brengen. En nee, het is niet alleen een aangelegenheid voor grote bedrijven. Ook kleinere bedrijven krijgen er nu al mee te maken. Maar goed nieuws: bij het opstellen van zo'n CSRD-rapportage kan Bouwend Nederland jou de helpende hand bieden.

Een kleine stap terug: de CSRD-richtlijn vloeit voort uit de Europese Green Deal en heeft als doel om bedrijven en organisaties transparanter te maken over zogenaamde 'niet-financiële' prestaties. Denk aan onderwerpen als Environment (milieu), Social (mens) en Governance (bestuurlijke aangelegenheden). Aandeelhouders, investeerders en andere stakeholders kunnen vervolgens deze duurzame onderwerpen gebruiken bij bijvoorbeeld de overweging van investeringsmogelijkheden of het aangaan van zakenrelaties. Bovendien geeft het de organisatie meer inzicht in en bewustzijn van de impact op mens en milieu.

De CSRD is er niet meteen morgen maar zal gefaseerd worden ingevoerd. Grote beursgenoteerde bedrijven dienen het eerste rapport in 2025 over boekjaar 2024 op te leveren en grote niet-beursgenoteerde bedrijven in 2026 over boekjaar 2025. Bedrijven dienen hun duurzaamheidsrapportage door een accountant te laten

Contactpersoon
Bouwend Nederland
CSRD
csrd@bouwendnederland.nl

toetsen. En hoewel je als MKB'er voorlopig niet zo'n rapportage hoeft op te stellen, zou je mogelijk wel vragen kunnen krijgen van klanten of andere partijen die hun keten om duurzaamheidsinformatie vragen. Denk bijvoorbeeld aan CO₂-uitstoot of arbeidsomstandigheden.

Begin op tijd!

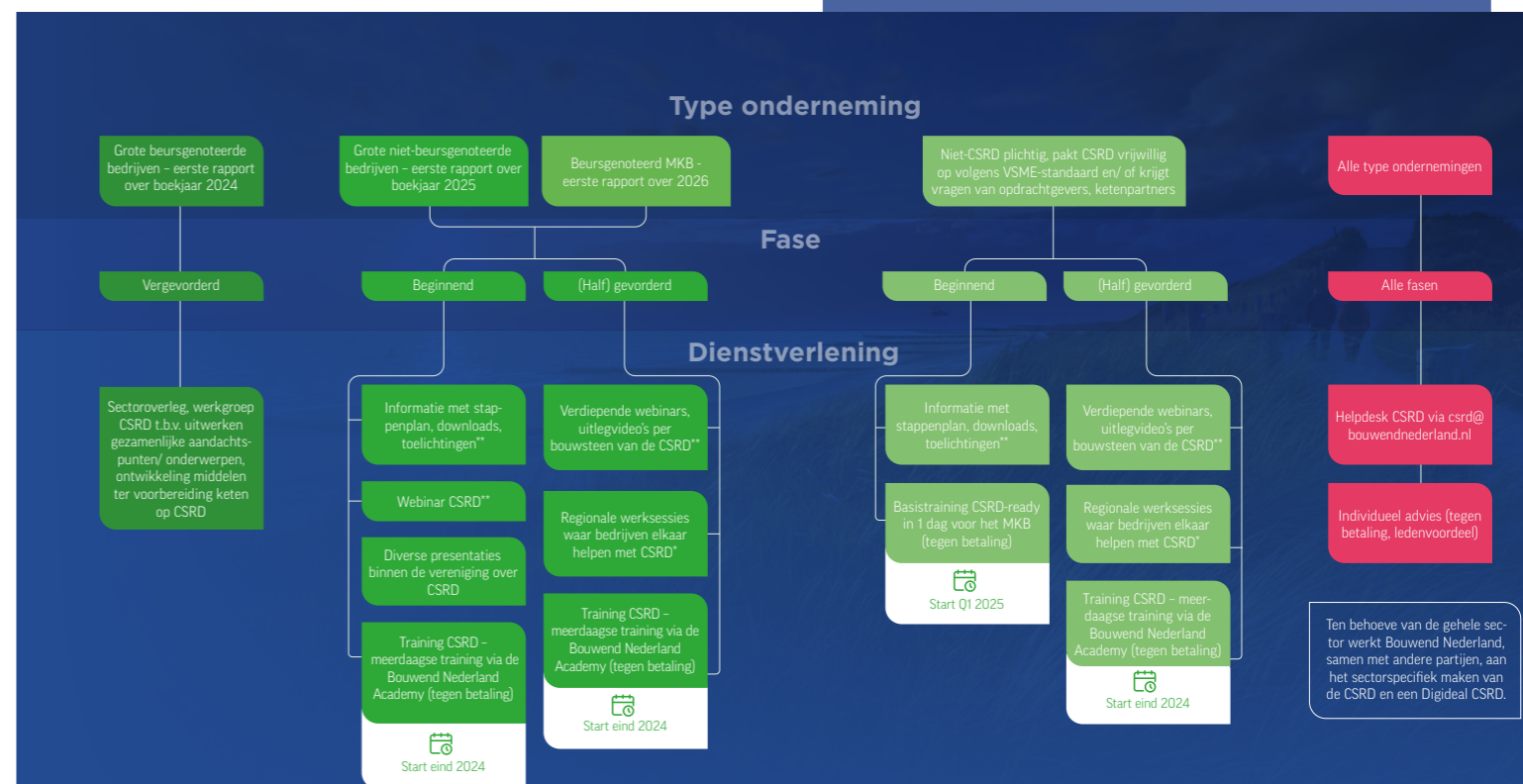
Om een CSRD-rapportage te kunnen aanleveren, is het belangrijk om je op tijd en goed voor te bereiden. Daarnaast is het van belang dat iedereen in de organisatie (met name medewerkers die data verzamelen) op de hoogte is van alle ins en outs van CSRD. Bouwend Nederland helpt je hierbij met onder meer actuele informatie, een stappenplan, downloads met uitleg, webinars, training én individueel advies met ledenvoordeel.

Meer informatie

Op de homepage van Bouwend Nederland kun je de speciale button aanklikken. Je kunt ook meteen bouwendnederland.nl/kennis/csrd bezoeken of ons mailen via csrd@bouwendnederland.nl.

WAT IS EEN 'GROOT' BEDRIJF?

'Groot' is in dit geval wanneer een bedrijf in twee achtereenvolgende jaren voldoet aan minimaal twee van de volgende drie criteria: 250 medewerkers of meer, meer dan €50 miljoen omzet per jaar en/of meer dan €25 miljoen op de balans heeft staan.

* aanmelden kan via csrd@bouwendnederland.nl.
** Informatie met stappenplan, downloads en toelichtingen zijn te bekijken op www.bouwendnederland.nl/kennis/csrd

VOORKOM VERZUIM DOOR WERKSTRESS

Meer info?

arbond.nl/bouwendnederland

Werken is gezond en werkdruk is niet per definitie slecht. Sterker nog: we hebben werkdruk nodig om prestaties te leveren. Maar wat als de spanning te groot wordt en gezonde werkdruk omslaat in ongezonde werkstress?

Hulp bij werkstress

Als stress te lang aanhoudt en er te weinig momenten zijn om te herstellen of weer op te laden, kan stress leiden tot gezondheidsklachten. Overspannenheid of zelfs burn-out liggen dan op de loer. Gelukkig kun je als werkgever verzuim door stress helpen voorkomen. Door op tijd de signalen te herkennen en hulp in te schakelen bijvoorbeeld.

Werknemers in de Bouw en Infra die te maken hebben met werkstress, kunnen kosteloos gebruikmaken van diverse voorzieningen. Via het open spreekuur van ArboDuo (onderdeel van ArboNed) kunnen zij hiervoor een verwijzing krijgen. Op tijd aan de bel trekken kan verzuim helpen voorkomen.

ArboDuo ondersteunt bouwbedrijven met het voorkomen en begeleiden van verzuim. Dat doen we, als trotse partner van Bouwend Nederland en Vollandis, al meer dan 25 jaar.

REGIO NOORD

BIJENKOMSTEN

bouwendnederland.nl/vereniging/regio-noord

Oktober

- 08 Bijeenkomst Bedrijfsbeëindiging/-opvolging afdeling Friesland
- 10 Contactbijeenkomst Platform Infra Noord
- 15 Bijeenkomst Samen Beter Aansluiten voor leden in Friesland en Flevoland i.s.m. Combi Sion en Mijn Aansluiting
- 16 Innovatie Atelier
- 17 Regiovergadering noordelijke bestuurders
- 21 Infra Innovatie Marktdag
- 24 Bijeenkomst met corporaties

November

- 09 Culturele bijeenkomst Platform Infra Noord
- 12 Bijeenkomst mobiliteit (ovb)
- 14 Initiatiefcommissie
- 19 Ledenbijeenkomst afdeling Drenthe
- 19 Contactgroep HR
- 22 Feestavond afdeling Friesland
- 22 Ledenbijeenkomst afdeling Groningen
- 29 Feestavond JBN Noord

December

- 02 Contactgroep Digitalisering
- 11 Contactgroep Veiligheid

IK KOM GRAAG BIJ JE LANGS!

“Wat doe jij binnen Bouwend Nederland?” Een vraag die ik in mijn eerste jaar bij Bouwend Nederland vaak heb gehoord en maar al te graag beantwoord. Als adviseur sociale zaken houd ik mij bezig met allerlei vraagstukken die binnen organisaties spelen op voornamelijk het personele vlak. De leden kunnen bij mij terecht voor advies op operationeel, tactisch en strategisch niveau.

Actuele onderwerpen die op dit moment spelen zijn het werken met zzp'ers en het nieuwe functie- en loongebouw waarvan de nieuwe invoeringsdatum onlangs is vastgesteld op 31 december 2025. Samen met mijn mede-adviseurs organiseer ik sociale zakenbijeenkomsten in alle regio's, zodat we onze leden hiermee kunnen informeren over de veranderingen die hen te wachten staan. Een terugkomende bijeenkomst zijn de rondetafelgesprekken waarin we input ophalen voor de cao. Hiermee willen we de leden een stem geven over zaken die zij graag aangepast zien in de bouw en infra-cao.

Naast deze themabijeenkomsten hebben we ook contactgroepen: HR, KAM en Digitalisering. Deze bijeenkomsten vinden elk vier keer per jaar plaats, waarbij we de leden met elkaar verbinden. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld duurzame inzetbaarheid en de nieuwe pensioenwetgeving bij HR, sociale veiligheid en gevaarlijke stoffen bij de KAM groep en over het digitale bouwwerkdossier of cyberveiligheid bij de contactgroep Digitalisering. Naast dat deze bijeenkomsten een inhoudelijke basis hebben, is er ook veel ruimte voor netwerken en kennisdeling. Juist die interactie zorgt ervoor dat we van en met elkaar kunnen leren.

Ben je benieuwd naar wat ik nog meer doe? Neem dan vooral contact op, ik kom graag bij je langs!

Kirsten Notenbomer

Adviseur sociale zaken

k.notenbomer@bouwendnederland.nl

Ik help u graag

Gert-Jan Klanderman, branchemanager Bouw & Transport
gert.jan.klanderman@arbond.nl - 06 129 985 49
 Of kijk op www.arbond.nl/bouwendnederland

ArboDuo

Gezond ondernemen. Daar zijn wij voor.

“Van 1990 naar 2030”

GEEF JE OP VOOR DE INFRA INNOVATIE MARKTDAG 2024!

Na het succes van de Infra Innovatie Marktdag in 2023 kondigt Regio Noord via deze weg de Infra Innovatie Marktdag 2024 aan die dit jaar op maandag 21 oktober plaatsvindt. Net als de vorige editie wordt de dag in het Provinciehuis Drenthe in Assen gehouden.

De Infra Innovatie Marktdag is een jaarlijks terugkerend evenement voor de Grond-, Weg- en Waterbouw en wordt georganiseerd door het Innovatie Atelier dat bestaat uit de noordelijke provincies, waterschappen Hunze en Aa's, Noorderzijlvest en Fryslân, Bouwend Nederland regio Noord en NL Ingenieurs, aangevuld met het Platform WOW.

Yannick Bos, adviseur markt & overheid, licht toe: “De dag draagt ‘Van 1990 naar 2030’ als thema, en op deze manier kijken we vooruit naar de uitvoering van de duurzaamheidsambities die we voor ogen hebben voor 2030 en welke innovatieve tools ons hierbij kunnen helpen. Ook blikken we terug op dat wat we sinds 1990 al gerealiseerd hebben en of we daarbij op koers liggen. Hiervoor nemen we tijdens deze editie de Maatschappelijke Kosten Indicator (MKI) en het verlagen daarvan vanuit verschillende disciplines als uitgangspunt. Denk daarbij aan beleid, ontwerp, aanleg, beheer, onderhoud, sloop en nieuwbouw. Daarnaast lichten de ondertekenaars van het convenant Verduurzaming asfaltketen toe hoe zij in de praktijk werken aan het gezamenlijk duurzaam verlagen van de milieu-impact van asfalt.”

Contactpersoon

Yannick Bos

Adviseur markt & overheid

y.bos@bouwendnederland.nl

Voortborduren op fundament van 2023

Tijdens de Infra Innovatie Marktdag van vorig jaar werd benadrukt dat opdrachtgevers en opdrachtnemers samen moeten innoveren om de innovatie- en energietransitie binnen de infrasector te versnellen. Nogmaals Yannick: “Keynote spreker Arjan Postma gebruikte toen het voorbeeld van mieren om te illustreren hoe innovatie daarin werkt: een kleine groep pioniers kan de rest van de groep aanzetten tot verandering. Ten aanzien van het toen in een workshop gepresenteerde asfaltinitiatief zijn we verheugd om de resultaten van het destijds nog prille initiatief tijdens deze editie plenair te mogen presenteren. Elkaar opzoeken werkt!”

Geef je op!

Ben je na het lezen van dit artikel enthousiast geworden? Meld je dan alvast aan via de QR-code of via aanmelder.nl/21-okt-infra-innovatie-marktdag/subscribe. Hierbij alles op een rijtje:

Infra Innovatie Marktdag 2024

Maandag 21 oktober

Van 12.00 tot 17.30 uur, inclusief netwerkmomenten Provinciehuis Drenthe (Westerbrink 1, Assen)

HIGHLIGHTS PROGRAMMA

Plenair

- Keynote Tim van Hattum over de urgentie van klimaat en biodiversiteit en welke oplossingen er zijn om deze uitdagingen aan te pakken
- Introductie Maatschappelijke Kosten Indicator (MKI)
- Kennisgeving resultaat ambitietafel Asfaltketen Noord-Nederland door ondertekenaars onder anderen Evert Stellingwerf (Wethouder Leeuwarden)

Workshops

Scan de QR-code voor een uitgebreidere uitleg over de volgende vier workshops:

#1: Workshop Beleid

Doelgroep onder anderen (gemeentelijke) beleidsadviseurs en inkoopers

#2: Workshop Ontwerp

Doelgroep onder anderen vakspecialisten, contractspecialisten, stedenbouwers en subsidieverstrekters

#3: Workshop Aanleg

Doelgroep onder anderen projectleiders, uitvoerders en omgevingsmanagers

#4: Workshop Beheer, Onderhoud, Sloop (Oogst) en Nieuwbouw

Doelgroep onder anderen beheerders, assetmanagers

PROJECT ‘SLIEPE YN ’E TAKOMST’: ZEVEN BREDE TEAMS ONTWERPEN VAKANTIEHUIS

Hoe ziet de recreatiewoning van de toekomst eruit? Is het mogelijk een betaalbaar vakantiehuis van uitsluitend duurzame materialen te ontwerpen? Zeker wel. Zeven breed samengestelde Friese teams bewezen dat het afgelopen jaar in een ambitieus project.

De opbrengst is verrassend creatief, zegt Gerrit Hiemstra. De voormalige NOS-weerman was projectleider van ‘Sliepe yn 'e takomst’, een project dat vorig jaar begon en afgelopen september in theater Sneek werd afgerond. Voor het project werden zeven Friese teams gevormd van een architect, recreatieondernemer en bouwbedrijf die samen een biobased en circulaire recreatiewoning ontwierpen.

Hiemstra werd niet alleen projectleider vanwege zijn bekendheid, maar ook om zijn eigen ervaring met het bouwen van een biobased huis. “Een praktische manier om iets aan klimaatproblematiek te doen”, zo omschrijft hij die onderneming. “Met natuurlijke bouwmaterialen voorkom je enorm veel emissie. En het woonklimaat in een biobased huis is heerlijk.”

Voor recreatieondernemers ligt traditionele bouw met beton en kalkzandsteen het meest voor de hand. Maar het kan ook anders. Om duurzame vernieuwing een boost te geven, is het mooi dat de Toerisme Alliantie Friesland, Bouwend Nederland, Stichting Samenwerkende Bouwbedrijven Friesland, vereniging Circulair Friesland en de gemeente Súdwest-Fryslân de handen ineensloegen en de portemonnee trokken, zegt Hiemstra. Bouwend Nederland financierde haar aandeel vanuit het meerjarenprogramma Duurzaamheid.

“We hebben gewerkt met de zeven architecten die aangesloten zijn bij Circulair Friesland”, vertelt Jolande Oechies, verenigingsmanager voor de afdeling Friesland van Bouwend Nederland. “Samen met de recreatieondernemer en de bouwer in hun team hebben ze vanaf het begin nauw samengewerkt.” Ook Friese hbo- en mbo-studenten waren betrokken. Hiemstra: “Zij hebben bijvoorbeeld een specifiek deel van

een ontwerp uitgewerkt, zoals de aansluiting van een dak op een zijmuur. Voor hen een mooie gelegenheid om met een echt project bezig te zijn, voor de andere partijen mooi om de komende generatie kennis te laten maken met biobased bouwen.”

De zeven teams hebben regelmatig kennis en ervaringen gedeeld. Oechies: “We hebben een kennisbank waarin alle ontwerpen staan. Er zijn kennissessies geweest. En natuurlijk is er binnen de teams veel kennis uitgewisseld.”

Het resultaat is verrassend veelzijdig, zegt Hiemstra. “Eén team heeft een verplaatsbare woning gemaakt, die 's winters in de opslag kan. Een ander heeft een vrijwel helemaal rieten ontwerp. De architecten, bouwers en recreatieondernemers hebben allemaal in verschillende mate ervaring met biobased en circulair bouwen en werken in uiteenlopende contexten. Dat levert dus een mooie diversiteit op. Om die reden hebben we er ook geen prijsvraag van gemaakt, want er was geen gelijk speelveld. Het project was vooral bedoeld om biobased bouwen in de recreatiesector een boost te geven.”

Of de vakantiewoningen ook daadwerkelijk worden gebouwd? “Dat ligt buiten de scope van dit project”, zegt Hiemstra, “maar we hopen het natuurlijk van harte, zodat ook vakantiegangers kunnen kennismaken met biobased bouwen. Verschillende teams willen door met hun plan; het initiatief ligt in de eerste plaats bij hen. Hopelijk heeft dit project hun het eerste zetje gegeven.”

Meer informatie

Bezoek de Kennisbank op circulairfriesland.frl/sliepe-yn-e-takomst.

Contactpersoon

Jolande Oechies

Verenigingsmanager

j.oechies@bouwendnederland.nl

IMG MAAKT HERSTEL MET EIGEN AANNEMER MOGELIJK

Sinds 1 juli 2024 kunnen bewoners met mijnbouwschade in hun aanvraag voor schadevergoeding bij het IMG ervoor kiezen om schade door een eigen aannemer te laten herstellen. Tot nu toe werd dit door het IMG altijd met de aannemers Plegt Bouwbedrijf Kooi, Jorritsma Bouw en Samen Bouwzaken geregeld; deze optie blijft wel bestaan.

Het uitgangspunt bij deze nieuwe manier van schadeafhandeling is het laten herstellen van de schade. Aanvragers hebben de mogelijkheid om nieuwe schade aan hun woning (die naar hun aard mijnbouwschade kan zijn) te laten herstellen zonder onderzoek naar de oorzaak. Zowel bij het herstel met een eigen aannemer als aannemer via het IMG is € 60.000 het maximumbedrag.

Zelfgekozen aannemer

In geval van een zelfgekozen aannemer neemt de aanvrager (vaak de woningeigenaar) de regie over het herstel. Na het indienen van een aanvraag bij het IMG wordt er door het IMG een volledige schadeopname uitgevoerd. Vervolgens kan de aanvrager een aannemer selecteren die moet voldoen aan een aantal voorwaarden (zie website IMG). De aannemer dient zich hiervoor eenmalig bij het IMG aan te melden. Na een positieve beoordeling kan de aanvrager een offerte bij deze aannemer aanvragen. Wanneer de aanvrager en het IMG beiden akkoord zijn over de offerte kan de aannemer aan de slag. De aanvrager is daarbij de opdrachtgever.

Aanvrager en aannemer hebben vijf jaar de tijd om de schade te herstellen. Na akkoord van de aanvrager op het eindresultaat dient de aannemer de factuur in bij het IMG. Tijdens de herstelperiode is het mogelijk om nieuwe schade te melden en, wanneer deze naar hun aard mijnbouwschade kan zijn, te laten herstellen tot maximaal € 60.000. Het IMG betaalt het bedrag rechtstreeks aan de aannemer. Een aanvrager hoeft dus niets voor te schieten.

Het IMG gebruikt bij de communicatie richting aanvrager en aannemer een eigen systeem. Bij herstel met een eigen aannemer communiceert het IMG vooral via Mijn dossier met de aanvrager over besluiten op offertes, opleverrapporten en facturen. Daarnaast is er een aannemersportaal waar de aannemer zich kan aanmelden voor herstel met een eigen aannemer. Ook ontvangt de aannemer via die weg updates over lopende zaken.

Sinds 1 juli neemt het IMG stapsgewijs contact op met de aanvragers die een voorlopige keuze voor herstel hebben gemaakt. Ook met aanvragers die nog niet hebben gekozen voor herstel of een financiële vergoeding wordt contact opgenomen. De verwachting is dat vanaf dat moment in toenemende mate aanvragen zullen binnenkomen bij zelfgekozen aannemers.

Aanvullende informatie

Dit najaar organiseert het IMG een informatiebijeenkomst waarin wordt ingegaan op deze manier van schadeafhandeling. Daarnaast hebben het IMG en Bouwend Nederland nauw contact om praktijkervaringen rondom deze regeling uit te wisselen en waar nodig aan te passen.

Contactpersoon

Yannick Bos

Adviseur markt & overheid

y.bos@bouwendnederland.nl

REGIO OOST

BIJEENKOMSTEN

bouwendnederland.nl/vereniging/regio-oost

Oktober

08	Financial Bijeenkomst	Regio Oost
14	UTA ledenbijeenkomst	Afdeling Zuid West Veluwe

November

05	Ledenvergadering	Afdeling Flevoland
07	KAM/Veiligheidsbijeenkomst	Regio Oost
12	Ledenvergadering	Afdeling Veluwe-streek
20	Ledenbijeenkomst	Afdeling Stedendriehoek / Salland
21-23	Excursie JBN	Regio Oost
21	Bijeenkomst Digitalisering	Regio Oost
25	Ledenvergadering	Afdeling Achterhoek
28	Ledenvergadering	Afdeling Zuid Oost Gelderland

December

02	DGA bijeenkomst	Regio Oost
----	-----------------	------------

MEER HUIZEN (EN MINDER REGELS)

Tijdens de afgelopen bouwvak heb ik goed kunnen nadenken over ontwikkelingen in onze mooie branche. Er is een tweetaal gedachtenspingsels dat ik graag met jullie deel: regeldruk en kennisdelen.

We leven in een land vol regels - ook in onze sector ontkomen wij hier niet aan - en dat aantal neemt alleen maar toe. Eerlijk is eerlijk: deze zomer was best warm waardoor huizen opwarmden. Volgens de per 1 juli jongstleden aangescherpte TO juli (de eis om te grote opwarming van woningen in de zomer te voorkomen) kunnen we hierdoor geen huizen meer bouwen zonder airco. Dan denk ik: willen we nu betaalbare huizen óf de regeldruk opvoeren? We hebben inderdaad een warme periode achter de rug maar laten daar nou niet onze regelgeving op loslaten. Anders komt er straks geen enkele betaalbare woning meer op de markt.

Iets anders: binnen onze regio laat ik herhaaldelijk 'kennisdelen' vallen. We zullen in de toekomst steeds meer moeten leunen op arbeidsmigranten die we moeten opleiden en binnen onze branche laten integreren. Daarom hebben we samen met het Deltion College voor deze groep een opleiding opgezet met onderwerpen als de Nederlandse taal, veiligheid en techniek. Door hun dit mee te geven, zijn ze beter opgeleid, weten ze meer van ons jargon en integreren zij beter in bestaande arbeidsprocessen. Niet alleen kennis omtrent opleiden, maar ook rond bijvoorbeeld een innovatief houtbouwproduct als kruislaaghout moeten we kennis met elkaar delen. Op dit moment geeft iedereen hier een eigen betekenis aan. Door te delen, kunnen we er samen voor zorgen dat er een standaard ontstaat en iedereen weet hoe Cross Laminated Timber in elkaar gezet dient te worden - zonder dat het wiel iedere keer opnieuw uitgevonden hoeft te worden.

Wie kan delen, kan ook vermenigvuldigen is mijn lijfspreuk.

Arjan van Herk

Heutink Bouwgroep

Jeroen Olijdam, directeur Maarkelbouw BV:

**“WETGEVING SNEL
OMARMEN ÉN
VOOROPLOPEN”**

Jeroen Olijdam ontwikkelde zich binnen een paar jaar van timmerman tot directeur van zijn eigen bouwbedrijf Maarkelbouw in Markelo. Naast de uitdagingen van ondernemerschap binnen een groeiend bedrijf moet hij ook omgaan met veranderende en nieuwe wet- en regelgeving binnen de sector. “Je kunt je daartegen verzetten, maar ik ben meer van zo snel mogelijk omarmen en zorgen dat je vooroploopt.”

Olijdam is het ondernemerschap ingerold. “Toen het bedrijf waar ik werkte failliet ging, kreeg ik samen met een collega de kans een boerderij in de buurt te renoveren. Hieruit is Maarkelbouw ontstaan. Omdat er ook veel andere projecten onze kant opkwamen, groeiden we door. Na vijf jaar besloten mijn collega en ik dat twee kapiteins op een schip niet handig was. Hij is toen in loondienst gekomen en ik ben als 100 procent eigenaar verdergegaan met Maarkelbouw. Sindsdien zijn we goed gegroeid. Op dit moment zijn we een allround bouwbedrijf met vijf vaste mensen en vier tijdelijke krachten.”

Hulp vragen

In eerste instantie deed hij vooral verbouwingen en renovaties. Toen zich een nieuwbouwproject aandeed, werd wet- en regelgeving zoals het Bouwbesluit en later de Wkb relevanter. Olijdam: “Ik had hierbij hulp nodig van andere specialisten, zoals tekenaars en constructeurs. Inmiddels heb ik een sterk netwerk waarmee ik goed kan samenwerken. Hulp vragen vind ik helemaal geen probleem. Als je zelf iets niet weet of kunt, is het verstandig expertise in te schakelen.”

Betere kwaliteit en toezicht

Bij de renovatieprojecten waren er al regels voor energieneutraal en levensloopbestendig bouwen. Door het nieuwbouwproject kwam de Wkb in beeld. Het doel van de wet is de bouwkwiteit en het bouwtoezicht te verbeteren. Een toets vooraf wordt vervangen door een toets in de praktijk. Hierbij controleren private kwaliteitsborgers of een bouwproject aan de wettelijke eisen en normen voldoet. Verder zorgt de wet ervoor dat de aannemer aansprakelijk is voor mogelijke gebreken die binnen een bepaalde periode na de oplevering aan het licht komen.

Deze wet hing boven de markt en Olijdam wilde graag weten wat dit voor zijn bedrijf betekende. Daarom zocht Olijdam contact met Bouwend Nederland. “Ik was toen nog geen lid van Bouwend Nederland omdat ik de meerwaarde niet goed kon inschatten. Over dit onderwerp konden ze me heel goed informeren. Bovendien is het fijn om te overleggen met specialisten die ook direct contact hebben met andere bouwondernemers.”

Transparant werken

Via de Bouwend Nederland Academy volgde hij een opleiding waarin de belangrijkste aspecten van de wet aan bod kwamen. Hierdoor kon hij beter inschatten wat de Wkb voor zijn bedrijf betekent. “De Wkb houdt onder andere in dat je externe controle kunt krijgen om te checken of je afspraken nakomt. Omdat iemand kan meekijken, moet de documentatie altijd op orde zijn. Dat betekent dat we activiteiten en gebruikte materialen goed in een document met foto's opslaan. Zo is werk toetsbaar en transparant. Dat moet je als bouwbedrijf goed regelen.”

Bij de documentatie spelen de medewerkers op de bouwplaats een sleutelrol. Zij moeten beseffen dat dit ook bij hun werk hoort. Daarom verzorgde Olijdam voor hen ook een opleidingsdag. “Een deel van de instructie doe ik zelf en ze volgden een korte introductietraining met theorie over de Wkb bij BMN. Hierna bezochten ze een prefab kappenfabriek om met eigen ogen te zien dat ook daar de Wkb al is doorgedrongen.”

Vertrouwen wekken

Hoewel de wet momenteel voor nieuwbouw geldt, wordt deze ook uitgebreid naar verbouwingen. Dit stond gepland voor 1 januari 2025, maar is uitgesteld. “Ik heb ervoor gekozen nu al volledig volgens deze wet te werken. Voor mij is dit het moment om gas te geven en ons als bedrijf goed voor te bereiden. Als we direct kunnen laten zien dat we aan deze regels voldoen, wekt dat vertrouwen bij bestaande en potentiële klanten.” Olijdam weet dat dit tijd kost en investeringen vraagt. Toch zijn er ook zeker voordelen. “De Wkb helpt je bijvoorbeeld een garantiedossier op te bouwen, waarmee je altijd aantoonbaar maakt wat je wanneer hebt gedaan hebt. Dat geeft ook zekerheid.”

Vooroplopen

Olijdam vindt het waardevol dat hij de kennis van Bouwend Nederland kan inschakelen. “Zij volgen de nieuwste ontwikkelingen en maken de vertaalslag naar onze praktijk. Bijvoorbeeld met hulp bij het opstellen van contracten. Die moeten kloppen omdat je anders flinke risico's loopt. Het is goed te merken dat je kunt profiteren van deze ervaring en er niet alleen voor staat. Je aan wetgeving onttrekken is geen optie, dus dan kun je maar beter vooroplopen.”

Contactpersoon

Jorrit van Ommen

Verenigingsmanager afdeling Regio Twente
j.vanommen@bouwendnederland.nl

IN GESPREK MET... GERT VAN MARLE

Zelfs zo lang dat hij een inschatting moet maken maar in ieder geval al twaalf jaar is Gert van Marle, directeur-eigenaar van bouwbedrijf Bongers BV, penningmeester bij de afdeling Noord-Oost Overijssel van Bouwend Nederland. Een functie waarin hij samen met zijn collega-aannemers vooral ook aanjager wil zijn voor de regionale bouwsector.

Dat hij destijds gevraagd werd voor de functie van penningmeester voltrok zich volgens de uit Dalfsen afkomstige Van Marle via een bepaalde logica. "Als je actief bent in de Bouwend Nederland-vergaderingen en kritische vragen stelt, val je ook eerder in de smaak. Aan jaknikkers heb je namelijk niet zoveel. Dus vandaar dat ik, toen een ander bestuurslid zich terugtrok, als penningmeester gevraagd werd. Ervaring met die functie had ik trouwens al want op mijn negentiende heb ik samen met een vriend de motorclub in Dalfsen opgericht en daar ben ik 12,5 jaar penningmeester van geweest."

Zijn werk als penningmeester voor Bouwend Nederland - Van Marle doet dat op vrijwillige basis in de avonden - is volgens hem niet altijd even spannend ("Veel facturen uitsturen en contributiebetalingen checken") maar desalniettemin belangrijk voor de regionale verbinding. "Samen werken we aan de positieve uitstraling van de bouwsector. Ik spreek zelf dan ook niet van concollega's maar collega's. En de opkomst bij onze regiovergaderingen is ook hoog, zo'n 75 procent van onze leden komt erop af. Dan doe je ook extra je best, als bestuur, om goede sprekers binnen te halen die onze leden bijvoorbeeld kunnen inlichten over de Wet kwaliteitsborging. Of je wijst leden op de vele voordelen van hun lidmaatschap. Verder is het mooie van plaatselijke afdelingen dat de lijntjes kort zijn en dat we daarom ook een jaarlijks uitje voor onze leden kunnen organiseren."

Wat Van Marle verder zelf heel belangrijk vindt, is dat zijn regiodistrict er eveneens is voor de jeugd. "Ik ben zelf ook algemeen bestuurslid bij het Regionaal Techniek Centrum Hardenberg-Nieuwleusen en dat is echt een kweekvijver voor nieuw bouw talent. We mogen onze handen wel dichtknijpen met zoveel bouwende jeugd in deze regio en dat is iets wat ik ook meeneem naar de Bouwend Nederland-vergaderingen. Terwijl ik andersom het bestuur van het RTC informeer over wat Bouwend Nederland voor hen kan betekenen."

"Zelf zie ik me nog een tijd bestuurslid blijven bij Noord-Oost Overijssel. Ondanks de fusies van een aantal kleinere Bouwend Nederland-afdelingen zien wij meer in de samenwerking met andere afdelingen om bijvoorbeeld de kosten te kunnen delen voor 'dure' sprekers. Al mag dat niet ten koste gaan van de hoge opkomst bij onze vergaderingen. Die sterke regioverbinding is cruciaal. Het is uiteindelijk ook waar ik dit werk voor doe: je brengt zaken onder de aandacht van collega's en krijgt er een stukje waardering voor terug."

Contactpersoon
Mayra Schoolen
Adviseur Sociale Zaken
m.schoolen@bouwendnederland.nl

REGIO RANDSTAD NOORD

BIJEENKOMSTEN

bouwendnederland.nl/vereniging/regio-randstad-noord

Oktober

- 08 COP (HR) overleg
- 10 Regiovergadering RRN (met alle bestuurders)
- 10 Thema-avond JBN Duinstreek
- 14 UTA bijeenkomst afdeling Veenendaal
- 15 Kennissessie Gooi en omgeving
- 16 Ledenvergadering afdeling IJmond-Kennemerland
- 17 Contactgroep HR Noord-Holland Noord
- 24 Ledenvergadering afdeling Noord-West Utrecht
- 31 Ledenbijeenkomst Midden-Holland

November

- 07 Themabijeenkomst afdeling Midden-Holland
- 07 Reguliere vergadering afdeling Veenendaal
- 14 Ledenvergadering afdeling Noord-Holland Noord
- 21 Ledenvergadering afdeling Zaanstreek-Waterland
- 21 Meewerkend Partneroverleg Utrecht + Het Gooi
- 22 Jaarvergadering JBN Duinstreek
- 23 Meewerkend Partneroverleg Noord-Holland Noord
- 24 Future Builders Day
- 28 Themabijeenkomst Infraplatform RRN

December

- 03 Regiobestuursvergadering

100 DAGEN

Terwijl ik deze column schrijf, is het 100 dagen aftellen tot 2025. Een jaar waar ik naar uitkijk, waarin we (nog) beter verbinding leggen met provincie, waterschappen, netbeheerders en gemeenten. Dicht op de bal, dat gaat lukken.

Nog 100 dagen en dan ben ik alweer een jaar in dienst. De tijd vliegt, en ik neem al veel mooie ervaringen mee. Leuke ontmoetingen met leden, afdelingen en besturen. Ik ben echt onder de indruk van de onderlinge betrokkenheid binnen de vereniging en de drive om mooie projecten te realiseren. Vorig jaar schreef ik in mijn sollicitatiebrief al over de bouw en infra. Hoe de sector ons land beter, mooier én veiliger maakt. Wat ik de laatste twee decennia aan verandering heb gezien is echt indrukwekkend. Laten we hier gewoon mee doorgaan zou ik zeggen, al weet ik inmiddels dat dat niet vanzelf gaat.

En ook al is het ingewikkeld, dat mag toch geen reden zijn om te vertragen? De samenleving vraagt om versnelling van woningbouw en verbetering van de infrastructuur. En het kan: er zijn voorbeelden van wat er al mogelijk is in: En dat alles, je raadt het al, in 100 dagen. Kijk naar Breda, waar in dat mooie ronde aantal dagen met de juiste drive en mandaat een gebiedsvisie is vastgesteld. Nog eens zes maanden later lag er een ontwikkelvisie voor meer dan 600 woningen.

Goede voorbeelden, daar willen we meer van zien. Voor woningbouw en infrastructuur. Slimmer en sneller werken in goede samenwerking tussen markt en overheid is essentieel om alle ambitieuze doelen die we met elkaar hebben gesteld tot resultaat te brengen. Genoeg uitdagingen om mee aan de slag te gaan!

Sven Ammann

Adviseur markt & overheid

Mara Ririassa, algemeen directeur Max Bögl Nederland:

“HET IS ZAAK DAT DE MARKT EN BOUWERS ELKAAR BLIJVEN OPZOEKEN”

Max Bögl is al 25 jaar actief in Nederland. In Duitsland heeft het bouwbedrijf een lange historie, maar Nederland moest nog ontdekt worden. Via Bouwend Nederland vond het bedrijf snel aansluiting bij partners en een breed netwerk. “Actief participeren in een ondernemersvereniging betekent geven en nemen. Zo dragen we allemaal bij aan het promoten en versterken van de bouwsector”, zegt algemeen directeur Mara Ririassa. Zij nam kortgeleden de leiding over van Hans de Koning.

Hans de Koning stond jaren aan het roer bij Max Bögl Nederland en vervulde diverse rollen bij Bouwend Nederland. “In de beginjaren moesten we de markt leren kennen en verbinding zoeken. Bouwend Nederland biedt daarvoor op alle niveaus mogelijkheden. Daarom zijn onze mensen actief in secties, vakgroepen en taakgroepen. We praten mee over onderwerpen zoals Veiligheid, Civiele Bouw en HR.”

Eigen productie

Als nieuwe directeur is Ririassa lid van de Directeurs Infra Midden. “In Nederland bouwen we unieke infrastructuurprojecten en werken mee aan de energietransitie. Max Bögl is een veelzijdig bedrijf dat denkt en handelt in productontwikkeling en alle processtappen in eigen hand heeft. We hebben alles zelf in huis van eigen grondstoffen en bouwmaterialen tot aan onze eigen staal- en prefab-fabrieken. Deze ervaringen delen we graag met anderen om de maatschappelijke uitdagingen aan te pakken.”

Hierbij kijkt het bedrijf breder dan de bouw alleen. De Koning legt uit: “Denk bijvoorbeeld aan de wereldwijde verstedelijking. Als veel mensen op een klein oppervlak wonen, heeft dat impact op de mobiliteit. Daarom kijken we naar andere modaliteiten, bijvoorbeeld met de ontwikkeling van onze eigen Transport Systeem Bögl (magneet zweeftrein) met de focus op stiller en duurzamer.”

Seriematig bouwen

Industrialisatie van de bouw is al jarenlang een duidelijk speerpunt van Max Bögl. “Seriematig bouwen is voorspelbaarder. Door slimmer te bouwen met standaardelementen zijn we korter op de bouwplaats aanwezig. Dit bespaart tijd en kosten, en er zijn minder mensen nodig. Goedopgeleide mensen zijn schaars en zullen dat waarschijnlijk voorlopig blijven. Door vanuit producten te denken en te blijven innoveren, kunnen we ook deze uitdaging beter aan.”

Volgens Ririassa is deze aanpak niet alleen interessant voor woning- en utiliteitsbouw. “Het is relevant voor de grote vervangings- en renovatieopgave van de infrastructuur in Nederland. Daarvoor hebben wij het Modulair Viaduct Bögl ontwikkeld, een standaard viaduct met vaste elementen. Die kunnen we sneller neerzetten, volledig demonteren en hergebruiken. Dit sluit prachtig aan om duurzaamheid en circulariteit in al onze activiteiten mee te nemen.”

In beweging blijven

Ririassa en De Koning zijn ervan overtuigd dat het juist bij de grote uitdagingen van dit moment belangrijk is dat de bouwers in Nederland de handen ineen slaan. “Er is heel veel kennis en ervaring in de sector. Het is zaak dat de markt en bouwers elkaar blijven opzoeken en informatie uitwisselen. Die beweging is nu in gang gezet en die moeten we samen levend houden.”

Contactpersoon

Joost Swaan

Regiomanager

j.swaan@bouwendnederland.nl

DE WARREN WINT AMSTERDAMSE NIEUWBOUWPRIJS 2024

Mooi nieuws uit onze hoofdstad! Het zelfbouwproject De Warren in IJburg heeft de Amsterdamse Nieuwbouwprijs 2024 in de wacht gesleept. Deze publieksprijs voor nieuwbouw in de stad werd in aanwezigheid van wethouder Reinier van Dantzig en Arno Visser (voorzitter Koninklijke Bouwend Nederland) tijdens de Dag van de Bouw uitgereikt aan de bewoners, architect Natrufied Architecture en aannemer ToekomstGroep.

De Warren is de eerste door bewoners bedachte, ontwikkelde én ontworpen wooncoöperatie van Amsterdam. Het gebouw is ontwikkeld door een groep Amsterdammers zelf die tevens collectief eigenaar en beheerder zijn van het gebouw. Ton van Langen, technisch directeur van ToekomstGroep, over de toegekende publieksprijs: “Het is een fantastische prijs om te winnen want de stemmers erkennen het unieke karakter van dit project. Als bedrijf was het geweldig dit project voor deze bewoners te mogen bouwen.”

Het houten complex bestaat uit 36 woningen op Centrumeiland van IJburg en wordt sinds februari 2023 bewoond. Het gebouw kenmerkt zich onder meer door diverse gemeenschappelijke ruimten. Hier kunnen bewoners bijvoorbeeld samen koken of optreden. “Er is zelfs een timmerwerkplaatsje, zeer praktisch voor de doe-het-zelvers onder hen.”

In Natrufied Architecture hebben de bewoners een architect in de arm genomen en is alles tot in detail uitgewerkt. Via via zijn de bewoners en de architect vervolgens bij ToekomstGroep terechtgekomen. Van Langen: “Wij omarmen de opdracht die leidt tot een duurzamere en mooiere maatschappij. Bij ToekomstGroep hebben we ruime ervaring met ‘aparte’ bouw met unieke vraagstukken. Daarom was de realisatie van De Warren ons op het lijf geschreven.”

De Warren begeeft zich op IJburg, op een eiland. “Het is een met zand opgespoten stuk land, de bewoners hebben zelfs hierdoor zelfs een eigen strand. En alle kavels verschillen: zo wisselen hout en staal elkaar mooi af. Typisch Amsterdams maar dan wel op betonnen heipalen die niet verzakken in tegenstelling tot de 17e eeuwse grachtenpanden in de Amsterdamse binnenstad.”

Tot slot benadrukt Van Langen het energiepositieve karakter van De Warren door de aanwezigheid van aardwarmte en koeling, zonnepanelen en het gebruik van gerecycled hout. “Ook het hemelwater wordt duurzaam gebruikt: het gaat naar de planten die in de gevel zijn gesitueerd. Ook gaat het water naar de kas waar plantjes en groenten door de bewoners worden gekweekt.”

Tijdens de Amsterdam Nieuwbouwprijs 2024 kon worden gestemd op woningbouwprojecten die tussen augustus 2022 en augustus 2023 in Amsterdam zijn opgeleverd. In de eerste ronde nomineerde een publiekjury de tien meest aansprekende nieuwbouwprojecten via amsterdamwoont.nl/nieuwbouwprijs. Na zo'n 3.500 uitgebrachte stemmen kwam de volgende top-5 tot stand:

1. De Warren (ToekomstGroep / Natrufied Architecture) 25,6%
2. Jonas (Orange Architects / Felixx Landscape Architecture) 14,1%
3. De Mahonie (Hillen & Roosen / FARO Architecten) 10,3%
4. Beemsterstraat 531A (Van Wijnen Lelystad / Rebel Architects) 9,7%
5. Wiltzangh & Flierefluiter (Heddes Bouw & Ontwikkeling / Stefanova Architecten) 8,8%

LEREN VAN ELKAARS PRAKTIJKERVARINGEN MET BOUWSOFTWARE

Welke software is voor mijn organisatie nuttig? Deze vraag staat centraal in de ledenbijeenkomst van Bouwend Nederland Noord-West Utrecht op 24 oktober aanstaande. Hier vertellen bouwbedrijven uit de regio welke software zij gebruiken voor welke werkzaamheden. Ook geven ze tips zodat collega bouwbedrijven het wiel niet opnieuw hoeven uit te vinden.

“Tekeningenprogramma’s, communicatieapps, financiële administratiesoftware, programma’s voor kwaliteitsborging en calculatiesoftware: tijdens onze bijeenkomst behandelen we alle soorten software”, zegt Jan-Willem van Engen van Bouwbedrijf van Engen en Voorzitter afdeling Bouwend Nederland Noord-West Utrecht. “Gebruikers vertellen kort over hun ervaring met bepaalde software. Ook laten we op groot scherm per programma enkele praktische functies zien.” Na afloop krijgen de bezoekers een boekje mee met daarin de behandelde software met daarbij de belangrijkste plus- en minpunten in de ogen van gebruikers.

Laagdrempelig

“We hebben bewust ervoor gekozen geen softwareleveranciers uit te nodigen, maar onze leden zelf aan het woord te laten. Dat maakt het objectief, praktijkgericht en laagdrempelig: als je meer over een programma wilt weten, kun je via de contactgegevens in het naslagboekje een concullega bellen”, zegt Van Engen aan. Daarmee speelt de afdeling Noord-West Utrecht in op de groeiende behoefte aan meer informatie over dit onderwerp. “We hebben de vraag gesteld waarover onze leden graag meer willen weten. Dit keer was dat softwaregebruik. Daarnaast is er vaak veel winst te behalen op dit vlak, software staat niet bovenaan de prioriteitenlijst maar is wel veel efficiëntie in te behalen. Ze doen bijvoorbeeld veel in Excel, terwijl er software is die prettiger en efficiënter werkt. Met deze bijeenkomst willen we ze helpen te ontdekken welke software zij goed kunnen gebruiken.”

Landelijke aandacht voor digitalisering en softwaregebruik

Ook vanuit Bouwend Nederland is er veel aandacht voor softwaregebruik. “Met de juiste software vergroot je niet alleen de arbeidsproductiviteit, maar word je ook een aantrekkelijke werkgever – niet onbelangrijk in de huidige arbeidsmarkt. Ook kan de juiste software je helpen om aan duurzame regelgeving en wensen van opdrachtgevers te voldoen”, zegt Dennis Mollet, Beleidsadviseur Digitalisering Bouwend Nederland. “We besteden ook aandacht aan softwaregebruik in de Contactgroepen Digitalisering die we een paar keer per jaar organiseren. Dit zijn regionale bijeenkomsten voor leden waarin we elke keer een ander onderwerp gerelateerd aan digitalisering behandelen.”

Bouwend Nederland stelt twee landelijke overzichten van bouwsoftware beschikbaar. Ten eerste een intern bestand dat bezoekers van de Contactgroep Digitalisering constant aanvullen. Daarin geven ze hun mening over bepaalde software. Ten tweede is er een kwantitatieve lijst met daarin een opsomming van alle mogelijke softwarepakketten in de categorieën ‘Totaalpakketten’, ‘Software voor BIM en specifieke cloudoplossingen’, ‘Software projectmanagement en ketensamenwerking’, ‘Software voor voorbereiding en uitvoering’ en ‘Software voor bouwbegeleiding en oplevering’.

Meer informatie

De complete lijst is te vinden op bouwendnederland.nl/kennis/digitalisering/overzicht-bouwsoftware

Contactpersoon

Dennis Mollet

Beleidsadviseur Digitalisering

d.mollet@bouwendnederland.nl

REGIO RANDSTAD ZUID

BIJEENKOMSTEN

bouwendnederland.nl/vereniging/regio-randstad-zuid

Oktober

- 08 Regiovergadering
- 09 Voorlichting handhaving ZZP
- 10 Klimaat wat doen we ermee? / CSR
- 14 Bestuursvergadering Afdeling Drechtwaard
- 15 Bezoek Project BAM / Schiphol Afdeling Duin & Rijnstreek
- 15 Voorlichtingsbijeenkomst FUWA (Functie- en loongebouw)
- 22 Bestuursvergadering Afdeling Midden Zuid-Holland
- 24 Voorlichtingsbijeenkomst FUWA
- 26 KAM/Veiligheidsbijeenkomst

November

- 04 JBN Regiovergadering
- 05 Bestuursvergadering Afdeling Duin- & Rijnstreek
- 07 Regionale Marktdag Rotterdam
- 11 Regiobestuur Regio Randstad-Zuid
- 12 Klimaat wat doen we ermee? / CSR
- 14 KAM Infradag (Landelijk) / OPTIE: ZZP-training
- 19 Bestuursvergadering Infra Platform
- 19 Future Builders Day
- 21 Algemene Ledenvergadering Afdeling Bouwend Rijnmond
- 26 Algemene Ledenvergadering Afdeling Duin- & Rijnstreek
- 27 Marktmiddag RWS
- 28 Najaarsledenvergadering Afdeling Drechtwaard

December

- 03 Algemene Ledenvergadering Midden Zuid-Holland
- 10 Bestuursvergadering Afdeling Duin- & Rijnstreek

OVER VAKMENSEN GESPROKEN...

Wat leuk dat ik via deze weg als kersvers lid van het algemeen bestuur van Bouwend Nederland kennis kan maken. Ik kijk uit naar een interessante periode binnen het bestuur om zo aan de sector bij te dragen. Dat is overigens niet waar ik het over wil hebben, wél over het personeelstekort.

Nu het werk na de bouwvak is hervat, is het duidelijk dat iedereen wel wat meer mensen in zijn ploeg kan gebruiken. Iets wat mij opvalt én stoort, is dat in de bouw dan al gauw over 'handjes' gesproken wordt. 'We hebben handjes nodig': dit hoor ik te veel en klinkt in mijn optiek vrij denigrerend. Als we in de bouw personeel willen aantrekken én behouden, zullen we daar verandering in moeten aanbrengen. Of je nu in de grond meewerkt aan de energietransitie of meebouwt aan een woonwijk: dan heb je het toch niet over handjes? Dat wil toch niemand zijn. Dit zijn vakmensen van wie we er helaas veel te weinig hebben.

Aan alle kanten wordt veel moeite gedaan om mensen te interesseren in de bouw, ook door Bouwend Nederland. Zo is De Bouw Maakt Het een schitterend TV-programma en wordt er veel tijd en energie gestoken in zij-instromers en onderwijscampagnes.

Zelf zitten wij in de wereld van blussystemen, leiding- en grondwerk. Dat vereist specifieke kennis en die geven wij onze medewerkers maar al te graag. Voor ons is het ook een uitdaging goed personeel aan te trekken en te behouden. En daarom noemen we hen bewust vakmensen. Het gebruik van 'handjes' devalueert de vakman.

Mijn oproep is daarom: doorbreek de cirkel, stop met zoeken naar 'handjes' maar schreeuw om vakmensen!

Menno Mulders

Directeur QUALM

Verbeteren waterkwaliteit de Kleine Poel

EMISSIELOOS BAGGEREN MET WATERSTOF AANGEDREVEN KRAAN EN GRONDPEERS

Het water in de Amstelveense Poel bij de A9 is niet helder en heeft last van (blauw)algen. Hoogheemraadschap van Rijnland voert daarom de komende drie jaar een pilot uit in de zuidelijke Kleine Poel om te waterkwaliteit te verbeteren. Tijdens de pilot worden twee ingrepen onderzocht: baggeren en een zandlaag aanbrengen én het aanleggen van natuurvriendelijke oevers. Familiebedrijf Verboon Maasland voert deze pilot uit waarbij er emissieloos wordt gewerkt. Tom Maaskant, Projectleider Specialistische Projecten, van Verboon Maaskant: "Het meest unieke is onze grondpers die waterstof als directe energiebron gebruikt."

"De pilot start in oktober van dit jaar en wij voeren het werk in de Kleine Poel uit tot voorjaar 2025", vertelt Maaskant. "Om zuiver te meten wat de resultaten zijn van onze ingrepen in de plas, sluiten we met stuwen dit deel af van andere plassen. Zo komt er geen vreemd water binnen."

Om de werkzaamheden op duurzame wijze uit te voeren, zet Verboon Maasland onder meer een elektrische schuifboot, elektrische kranen en een elektrische grondpers in, die worden gevoed door een waterstofaggregaat.

De pilot verbetering waterkwaliteit bij de Kleine Poel bij Amstelveen is een gezamenlijk project van de gemeente Amsterdam, het Hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeente Amstelveen, gesubsidieerd door provincie Noord-Holland. In 2027 moet de waterkwaliteit voldoen aan de Kaderrichtlijn Water (KWR).

Baggeren plus zandlaag

"Na het baggeren met de schuifboot leggen we via een grondpers en een sproeipont een zandlaag van 50 tot 65 cm aan op de gebaggerde bodem", legt Maaskant uit. "Dit speciale zand fungeert als afdekking en houdt de nutriënten van de bodemlaag tegen; daardoor blijft het water zuiver. Deze methode van een zandlaag aanbrengen, hebben we eerder uitgevoerd in de surf- en zwemplass Krimpenerhout."

Natuurvriendelijke oevers

Ook aan de bovenkant krijgt het water een gezonde stimulans. Maaskant: "Door het aanleggen van natuurvriendelijke oevers wordt het water gefilterd door waterplanten. Met deze tweeledige aanpak van bodem én oever verbeteren we de waterkwaliteit. Na drie jaar volgt een evaluatie om te kijken hoe het gaat met de waterkwaliteit. Het waterschap besluit daarna of we zo ook de waterkwaliteit van de grote plas gaan verbeteren."

Elektrisch materieel op waterstof

Uniek op dit project is dat de waterstofaggregaten worden ingezet als voedingsbron voor het elektrische materieel. Maaskant: "De grondpers wordt volledig en rechtstreeks aangedreven door waterstofaggregaten, zonder tussenkomst van een accu dus. Doordat er gebruik wordt gemaakt van waterstof, kan er in een beperkte ruimte veel meer energie worden opgeslagen: het gaat hierbij om een factor 3 meer opslag ten opzichte van een accucontainer. Bijkomend voordeel is de reductie van transportbewegingen voor de aanvoer van accupakketten."

Waterstof voeding voor de elektrische kraan

De elektrische kraan draait wel op een accu die 's nachts wordt opgeladen met het waterstofaggregaat. "Deze kraan heeft voldoende capaciteit voor een 8-urige werkdag", geeft Maaskant aan. "We draaien dezelfde productie en beschikken over hetzelfde vermogen als diesel aangedreven kranen. Grote voordeel is dat het schoon en stil is voor omgeving en medewerkers. Bovendien kunnen we waar dan ook in Nederland, onafhankelijk van netaansluiting, werken met het waterstofaggregaat."

Focus op veiligheid

Het veilig werken is een zeer belangrijk aspect bij het werken met de waterstofaggregaten. Maaskant: "Samen met specialisten en medewerkers hebben we veel aandacht besteed aan de methode waarop de waterstofaggregaten ingezet konden worden. Alle procedures en technieken zijn grondig getest en iedereen is geïnformeerd. Onze mensen hebben de benodigde instructies gehad en ze hebben een 'kijkje in de keuken' gehad. Door collega's vroegtijdig te betrekken bij de nieuwe technieken kunnen wij de veiligheid garanderen."

Elektrisch, tenzij

Dit project sluit aan bij de materielevisie van Verboon Maasland: elektrisch, tenzij... De tenzij zit in het feit als het technisch onvoldoende ontwikkeld is of de projecten het niet mogelijk maken. In 2021 behaalde het bedrijf het hoogst haalbare niveau 5 van de certificering van de CO₂-prestatieladder en werd de volledig elektrische aangedreven cutterzuiger Susanne I - E operationeel. Maaskant: "Sinds april 2023 werken we ook met een custom made volledig elektrisch aangedreven 105 tons draadkraan, een van de eerste volledig emissieloze draadkranen op een rupsonderstel." Dit zijn slechts twee van de elektrische materieelstukken die Verboon Maasland op dit moment heeft.

Raamovereenkomsten voor investeren in innovatie

Emissieloos werken in de grond-, weg- en waterbouw is de toekomst, vindt Maaskant. "Wij willen heel graag blijven investeren in emissieloos materieel en zo de transitie maken naar schone elektrische oplossingen. Hiervoor hebben wij onder andere raamovereenkomsten voor baggerwerkzaamheden met waterschappen, dat geeft ons zekerheid voor projecten en onderhoud voor de komende jaren. Deze zekerheid zorgt ervoor dat wij business cases voor emissieloos werken rondmaken en de investeringen kunnen blijven doen in innovatief materieel; op deze wijze dragen wij bij aan een duurzame toekomst."

Contactpersoon

Hessel Heins-Wunderle

Regiomanager

h.heins@bouwendnederland.nl

IN GESPREK MET... YVONNE VAN DER HULST

"In 2014 besloten we duurzaam te gaan bouwen", vertelt Yvonne van der Hulst, directeur van het gelijknamige bouwbedrijf uit Lisse. "We wisten dat huizen in de toekomst zuiniger moesten worden en in 2020 zelfs energieneutraal. Dat was nog een hele weg te gaan. Wij besloten om de wet naar voren te halen en zo te ontwikkelen als bedrijf. Dat resulteerde in een zeer leerzame reis met veel innovatie en leverde ons bouwbedrijf in een periode van tien jaar de Nationale Innovatie en Duurzaamheidsprijs Wonen, de duurzaamheidsprijs en de KBB award voor innovatiekracht, duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen op."

Het Zuid-Hollandse bouwbedrijf werd 60 jaar geleden opgericht door de vader van Yvonne. Er werken momenteel 25 mensen die huizen ontwikkelen én bouwen binnen een straal van 100 kilometer van Lisse. "Toen we besloten om de weg naar duurzaam bouwen in te slaan, betekende dat een cultuuromslag voor het bedrijf", vervolgt de directeur. "Maar omdat we vroeg begonnen en dus altijd beter presteerden dan de wet op dat moment vereiste, hadden we daar de tijd voor. Collega's volgden cursussen, ontwikkelden zichzelf en werden ook door fouten te maken steeds beter."

Energie delen

Van der Hulst vervolgt: "Vanaf 2015 bouwden we energieneutrale woningen, in 2018 gingen we naar nul op de meter en in 2019 volgde plus op de meter. Wij leverden als eerste in Nederland een wijk op waar de energie die de huizen opwekken onder de bewoners wordt herverdeeld. Er is geëxperimenteerd met batterijen in de woningen zelf, maar ook met een buurtbatterij met snellaadfunctie in de wijk. Uiteraard met een goed energiemanagementsysteem. Gekoppeld aan de energiemarkt slaan we energie op wanneer nodig en balanceren we de energie tussen de woningen en het netwerk zodat er geen piekbelasting op het net is. Het resultaat is een voordelige energierekening voor de bewoners."

Innovatie

Het team van Van der Hulst heeft met elkaar duidelijke strategieën vastgesteld om koploper te blijven op het gebied van duurzaam bouwen in de breedste zin. "Die strategieën zijn zowel intern als extern gericht. Hoe integreren wij de Sustainable Goals met onze strategieën? Hoe werken we samen met ketenpartners? Hoe behouden we werknemerstevredenheid? Elke week krijgen de collega's een aantal uur de tijd om te werken aan onze strategieën en zijn ze bezig met innovatie. We moeten aan morgen blijven denken." Van der Hulst bouwbedrijf is nog lang niet uit geïnnoveerd. "Nu we de blauwdruk hebben voor het realiseren van neutrale balanswijken is de volgende stap om geprefabriceerde biobased houtskeletbouw toe te gaan passen. De eerste pilot met seriematige woningen is reeds gerealiseerd."

Yvonne Van der Hulst concludeert. "We weten allemaal dat duurzaam bouwen nog hoger op de agenda komt te staan in de toekomst en er ook vanuit Europa nog meer regels op ons afkomen. Hiermee rekening houden zorgt ervoor dat je op tijd kunt voorsorteren."

Voor de volgende editie wordt de volgende vraag aan Patrick Immerzeel van Vink Bouw voorgelegd: "Hoe kan Vink Bouw in deze roerige tijd van veel regels, knelpunten in het bouwproces én tal van omgevingsfactoren toch impact maken in onze sector?"

REGIO ZUID

BIJEENKOMSTEN

bouwennederland.nl/vereniging/regio-zuid

Oktober

- 01 Contactgroep Digitalisering afdeling Brabant Midwest en Zeeland
- 02 Voorlichting handhaving schijnzelfstandigen i.s.m. Belastingdienst
- 02 Ledenbijeenkomst Afdeling Brabant Midwest
- 03 Klankbordgroep CSR; Oost Brabant
- 03 Een RI&E, een must voor ieder bedrijf Tilburg; Door BNL Academy
- 03 Brabantse Bouwbite werken met ZZP'ers
- 03 FUWA voorlichting Tilburg
- 08 Contactgroep KAM, verbindend adviseren
- 09 Build Environment Day Hogeschool Zeeland
- 10 ZZP'ers ondernemers of schijnzelfstandigen; Tilburg Door BNL Academy
- 10 Tweedaagse excursie Infra Regio Zuid naar Tagebau Garzweiler
- 17 Leermeester Leerling Event; Zeeland
- 22 ZZP'ers ondernemers of schijnzelfstandigen; door BNL Academy
- 31 Hbo bouworiëntatiedagen i.s.m. Avans Hogeschool

November

- 05 Bouwcafé nieuw hoofdkantoor DSM-Firmenich; afdeling Limburg
- 07 Ledenbijeenkomst JBN Regio Zuid
- 12 Wkb voor het bouwen; basistraining Tilburg door BNL Academy
- 12 Contactgroep personeel Zeeland
- 13 Contactgroep Personeel afdeling Brabant Midwest
- 13 Wkb voor aannemers, afdeling Zeeland
- 14 Garantie en aansprakelijkheid na oplevering; Eindhoven door BNL Academy
- 14 Wegwijs in de CAO Bouw en Infra; Eindhoven door BNL Academy
- 19 infraplatform Zeeland
- 21 Contactgroep personeel Limburg
- 25 Contactgroep Digitalisering afdeling Limburg en Oost Brabant e.o.
- 25 ledenvergadering/ALV Afdeling Brabant Mid-West
- 27 Pilot krapte op de arbeidsmarkt; omgeving Breda
- 28 Training Generatie Z op de werkvloer; Tilburg door BNL Academy
- 28 Ledenvergadering Zeeland

December

- 11 Deel 2 Krapte op de arbeidsmarkt
- 11 Extra ledenbijeenkomst Afdeling Brabant Mid-West
- 12 Limburg Infra overleg
- 19 B6-bijeenkomst Brabant

LUCTOR ET EMERGO

Zeeland en dijkversterkingen worden altijd in een adem genoemd. Niet verwonderlijk, want al eeuwenlang is het met name 'onze' provincie die de strijd tegen het water moet blijven voeren.

Project Hansweert is een goed voorbeeld. Het dorp telt slechts 1.650 inwoners, maar toch is daar het startschot gegeven voor de in totaal zes tot zeven Zeeuwse dijkversterkingen die op de KWS-kalender staan. Hansweert ligt langs het kanaal van Zuid-Beveland, grenzend aan de A58. Wanneer het plaatsje onverhoopt zou overstromen, komt ook de snelweg onder water te staan en wordt Zeeland van de buitenwereld afgesloten.

In opdracht van opdrachtgever Waterschap Scheldestromen vonden in januari 2023 de eerste werkzaamheden plaats van de dijkversterking met een totale lengte van 5,2 kilometer. Omdat we een raakvlak met Natura 2000-gebied Westerschelde én een verhoging te maken hebben, zijn we genoodzaakt binnendijs het achterland in te gaan. Zo moesten onder meer Hansweertse sportvelden worden verplaatst. In de Westerschelde, bij het dorp, hebben we twee aanlandingen gecreëerd. Hierdoor kan meer dan 95% van ons transport via het water plaatsvinden. Daarnaast werken we met emissieloze kranen en shovels. Kortom: werken met een minimale impact voor Hansweert, mens en milieu.

Tijdens de Bouwvak hebben we doorgewerkt en is via de aanlandingen dagelijks zand en/of klei aangevoerd. Ik zeg bewust 'we', omdat we binnen de combinatie Answest met Van Oord optrekken. Een dergelijke samenwerking is ideaal omdat je in het voortraject al veel zaken kunt ondervangen. Zo vraagt de aanwezigheid van kabels en leidingen in de Zeeuwse (zee)bodem om gezamenlijke aandacht. Ik wil niet op de materie vooruitlopen, maar de werkzaamheden verlopen voorspoedig. In samenwerking met onze opdrachtgever inventariseren we nu wat de mogelijkheden zijn om eventueel eerder gereed te zijn.

Rob van Koeveringe
Bedrijfsleider Aquavia

Kees de Haan

Lars van Engelen

TECHNIEKCOALITIE BRABANT HELPT BOUWONDERNEMERS ONTWIKKELLEN EN GROEIEN

De bouwsector stelt momenteel hoge eisen aan ondernemers. De marktomstandigheden veranderen snel. Daarnaast is het moeilijk goed opgeleide mensen te vinden. Vooral kleinere ondernemingen worstelen soms met deze ontwikkelingen. In Noord-Brabant helpt Techniecoalitie Brabant ondernemers en medewerkers beter op deze veranderingen in te spelen. Bouwondernemers Lars van Engelen en Kees de Haan maakten gebruik van dit aanbod.

Techniecoalitie Brabant is een samenwerkingsverband van landelijke branches en scholingsfondsen met regionale partners. De coalitie zet in op ontwikkeling van ondernemers, medewerkers en werkzoekenden. De programma's zijn onder andere gericht op slimmer werken, leren op de werkvloer, begeleiding van zij-instromers en nieuwkomers in de techniek en blijven ontwikkelen. Zo krijgen mensen de handvatten om hun eigen ontwikkeling en die van hun organisatie verder vorm te geven.

Ondernemerschap ingerold

Bouwend Nederland Regio Zuid is partner van Techniecoalitie Brabant en adviseert leden deze programma's te benutten. Kees de Haan van De Haan Bouwbedrijf is het ondernemerschap ingerold. "Ik begon achttien jaar geleden als zzp'er en had snel genoeg werk om mensen in dienst te nemen. Mijn bedrijf heeft nu vier vaste medewerkers en iemand voor de administratie. Ik schakel ook regelmatig zzp'ers in."

Eerst vakman

De Haan vindt zichzelf allereerst vakman, terwijl hij ook zakenman moet zijn om zijn bedrijf te runnen. Omdat hij zelf nog veel meewerkt, nam hij weinig tijd om de organisatie echt goed in te richten. "Als je alleen werkt, heb je goed zicht op je werk en planning. Als ondernemer wordt er meer gevraagd. Ik moet de projecten binnenhalen, mensen aansturen en de financiën goed in de gaten houden. Dan is het belangrijk dat de organisatie goed staat en dat je dat onderhoudt. Soms verandert de situatie en zijn er aanpassingen nodig."

Bouwend Nederland informeerde hem over Techniecoalitie Brabant. Zij brachten De Haan in contact met een professional, die in acht bijeenkomsten speerpunten zoals personeelsbeleid, planning en financiën met hem besprak. "We brachten per onderwerp de situatie in kaart om te kijken wat goed gaat, wat beter kan en wat eventueel ballast is." De Haan vult aan: "Het is waardevol dat ik nu weet hoe ik er voorsta en dat de belangrijkste processen goed lopen. Met strakkere aansturing kunnen we beter plannen en meer rendement halen uit dezelfde organisatie. Ik wil nu ook blijven optimaliseren. Het traject is nu afgerond, maar begin volgend jaar volgt een evaluatie."

Plan van aanpak

Lars van Engelen, directeur van Van Engelen Metselwerken koos bewust voor het ondernemerschap toen hij het bedrijf van zijn vader overnam. "Ik wilde groeien en dat is ook gelukt. Ik heb nu 70 medewerkers. Die groeiambitie is nog steeds heel sterk, maar ik had niet een echt visie, strategie of route. Via Jong Bouwend Nederland en Techniecoalitie Brabant hebben we een bedrijf gevonden dat me op weg hielp met een plan van aanpak."

Mensen meenemen

Het traject van vier weken begon met een keukentafelsessie waarin Van Engelen vertelde wie hij was, waar hij vandaan komt en wat zijn ambities zijn. Vervolgens gingen ze in op de trends en ontwikkelingen in de bouw- en infrasector, de concurrentie en maakten ze een SWOT-analyse voor zijn organisatie. "Het vaststellen van onze normen, waarden en doelen gaf veel inzicht. Iedereen wist wel waar we voor stonden, maar het was goed om de cultuur concreet vast te leggen en met elkaar te delen." Als laatste volgde het financiële plan met de strategie en concrete kwartaaldoelen. "Een eyeopener was dat ik mijn medewerkers moet meenemen in de plannen om ze samen waar te kunnen maken."

Van Engelen is tevreden over het traject. "Ik wil groeien en het plan daarvoor staat nu op papier. En hoewel ik eigenaar ben, krijg ik dat niet alleen voor elkaar. Ik heb eerder al een bedrijfsleider aangenomen en wil er op termijn naartoe werken dat niet meer alles via mij hoeft te gaan. Mijn doel is te ontwikkelen tot een totale gevelspecialist die aannemers volledig ontzorgt. Daar moet dan wel de hele organisatie achterstaan."

Het goede spoor

Met de huidige plannen kan hij verder en blijft hij vooruitkijken. "Op deze basis kan ik voortborduren en ruimte creëren om bijvoorbeeld op termijn een beheersysteem voor metselprojecten te ontwikkelen. Hiermee is er dan real-time inzicht in de voortgang en opbrengst van projecten. Door serieus over mijn strategie na te denken, zit ik op het goede spoor."

Contactpersoon

Yvonne van Zijl

Adviseur sociale zaken

y.vanzijl@bouwendnederland.nl

LID AAN HET WOORD

“Ons meest bijzondere project is toch wel het gemeentehuis van Cuijk. Dat is in 1957 onder leiding van mijn opa gebouwd. Mijn vader heeft het uitgebreid en ik heb de laatste renovatie en uitbreiding uitgevoerd. Nu er 32 dorpen werden samengevoegd in de gemeente Land van Cuijk, zijn wij na een succesvolle aanbesteding aangewezen om ook dit nieuwe gemeentehuis te bouwen.”

Aan het woord is Antoon van den Horst, tot voor kort algemeen directeur van Van der Horst aannemers uit Mill, Noord-Brabant. “Ik heb onlangs een stapje opzij gedaan en de dagelijkse leiding overgedragen, maar het bedrijf draait gewoon door. We gaan onze honderdste verjaardag zeker halen!” De geschiedenis van het aannemersbedrijf start in 1930 met een kleine timmerwerkplaats in het dorp Langenboom. Wat begon met reparaties aan de bolderkar van de boer en het maken van kerkbanken, is nu uitgegroeid tot een organisatie met 85 mensen in dienst.

Koppen bij elkaar

“Wij zijn van origine een utiliteitsbouwer”, vertelt Antoon. “Maar we bouwden ook woningen en andere projecten. We waren erg breed georiënteerd en deden alles. Toen de orderportefeuille moeilijk gevuld raakte na de crisis, hebben we met een afvaardiging van het bedrijf de koppen bij elkaar gestoken. Welke kant willen we op en waar zijn we echt goed in? De groep gaf heel duidelijk aan dat ze vooral interesse heeft in complexe projecten met ontwerpverantwoordelijkheid (Design & Build). Dat is de koers die we sindsdien hebben aangehouden. We richten ons op ingewikkelde projecten qua bouwtechniek, zoals bijvoorbeeld zwembaden. Binnenstedelijke projecten, waarbij de logistieke planning heel nauw luistert of projecten waar een

budgetprobleem is. We beheersen daarbij de ‘total cost of ownership’ voor de klant, daar zijn we erg goed in. Daarnaast hebben we ook zo’n 8.000 woningen en 400 utiliteitsgebouwen in beheer. Ons werkgebied strekt zich uit van Utrecht tot Maastricht.”

Vindingrijk bouwen

“Het meest trots ben ik op de inventiviteit en het pragmatisme van onze medewerkers. We vinden het interessant als de constructie ingewikkeld is, als er tijdsdruk of een budgetprobleem is. Juist dan komen onze mensen in hun kracht. Onze slogan is niet voor niets ‘vindingrijk bouwen.’ Daarnaast is Van der Horst een bedrijf dat zich richt op de lange termijn. “Zowel met betrekking tot onze duurzame projecten als de relaties met klanten en met de mensen die bij ons in dienst zijn, zetten we in op langdurige samenwerking. Sommige collega’s werken al veertig jaar bij ons. Het vak zit hun poriën. Dat is mooi om te zien. Dit kenmerkt Van der Horst: wij denken niet in kwartalen, maar in generaties.”

Of de volgende generatie Van der Horst al klaar staat om het stokje over te nemen, is een vraag die Antoon in het midden laat. “Mijn oudste dochter toont interesse en de jongste is nog maar dertien jaar oud. Ik laat hen hun eigen weg kiezen.”

Contactpersoon

Joelka van Daal

Verenigingsmanager

j.vandaal@bouwennederland.nl

DUURZAAM BOUWEN AAN VEILIGHEID EN KWALITEIT.

Profiteer van de voordelen van een Consultancy abonnement!

Aboma Consultancy bv

Maxwellstraat 49^a

6716 BX Ede

Postbus 141

6710 BC Ede

T 0318 691920

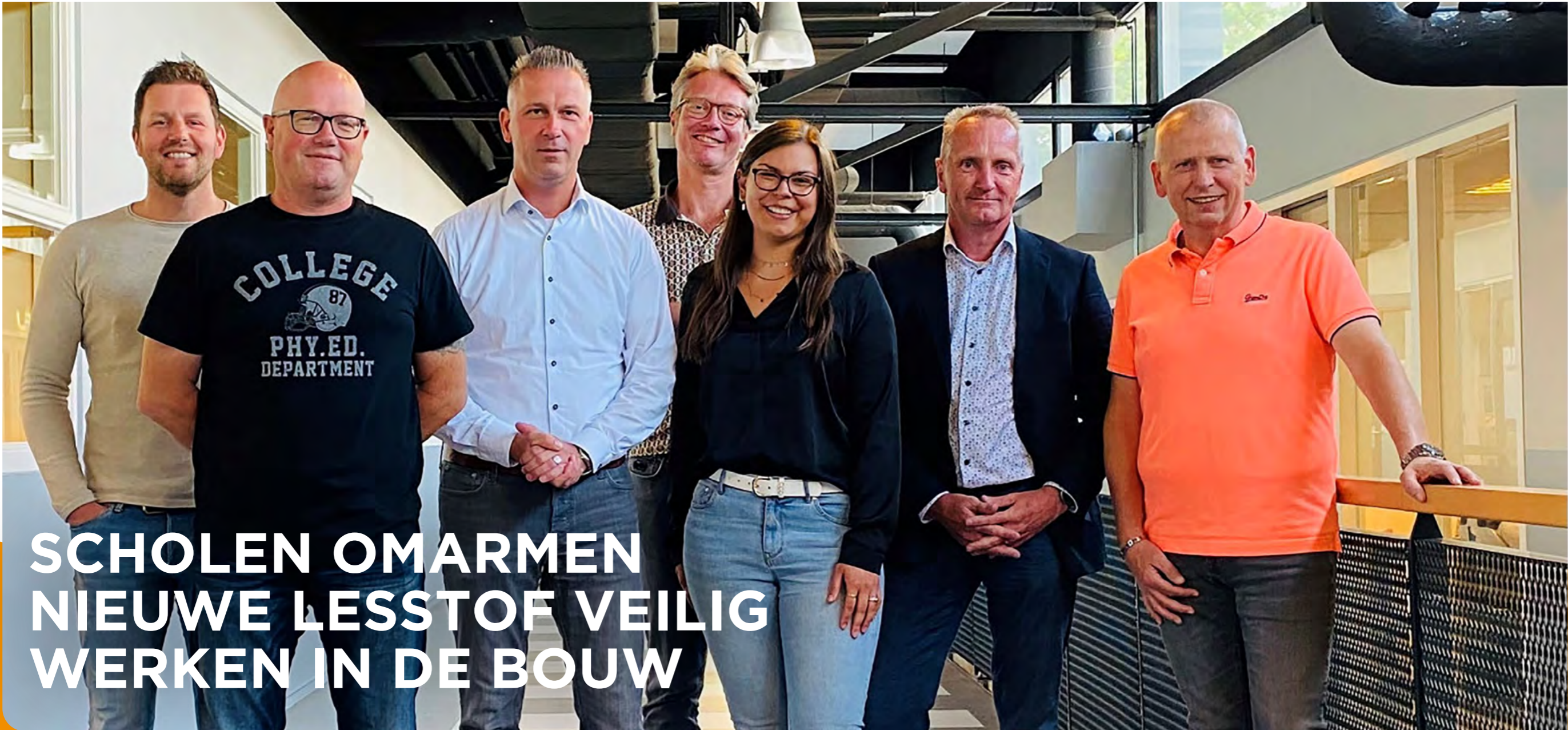
info@aboma.nl

www.aboma.nl

De voordelen op een rij

- 1 gratis persoonlijke Abomafoon licentie (digitaal)
- 50% korting op de jaareditie van het Abomafoon boek
- Ontvangst van digitale Veiligheidsberichten
- Korting op de aanschaf van overige publicaties
- Korting op cursussen en opleidingen
- Toegang tot de helpdesk van Aboma Consultancy
- Korting op adviestarieven bedrijfsbegeleiding
- Deelname aan Aboma CONNECT (netwerkevenement)
- Vaste contactpersoon

NU MET
LEDENVOORDEEL

SCHOLEN OMARMEN NIEUWE LESSTOF VEILIG WERKEN IN DE BOUW

Leerlingen van de praktische mbo-opleidingen timmeren, metselen en tegelzetten leren alles wat je moet weten over het vak én over veilig werken op de bouw. Dat is het resultaat van de inspanningen van Jurgen van de Ven van Huybrechts Relou in samenwerking met anderen. De kans is groot dat het hbo dit voorbeeld voor alle bouwgerelateerde opleidingen volgt.

Een aantal jaren geleden formuleerde Bouwend Nederland de ambitie 'nul dodelijke ongevallen'. Er werd een taskforce Veiligheid (nu ledengroep) opgericht met leden die wilden meedenken over het verbeteren van de veiligheid in de bouw. Jurgen van de Ven, directeur Productie van Huybrechts Relou en VB Bouw Breda, stelde voor om lesmateriaal over veilig werken in de bouw te ontwikkelen voor mbo-leerlingen. Samen met de inmiddels gepensioneerde Bart van der Loo van TBI beet hij zich hierin vast.

Van de Ven: "Via via kwamen we in contact met Erik Meijerink van Concreet Onderwijsproducten. Die was meteen heel enthousiast, ook omdat veiligheid slechts heel beperkt aan bod kwam in het bestaande lesmateriaal. We besloten ons eerst te richten op de opleiding timmeren, zowel bbl als bol. Dat plan presenteerden we in 2019 aan

de MBO-raad. Met een positief resultaat. Ook de onderwijswereld vindt veiligheid een belangrijk thema."

Nieuw lesmateriaal voor mbo snel omarmd

Scholen werken vanaf schooljaar 2020/2021 met het lesmateriaal over veiligheid, vertelt Van de Ven. "In samenspraak met de Nederlandse Arbeidsinspectie werd het lesmateriaal goed omarmd. Dat bracht ons op het vervolgidee om deze lesstof een plek te geven in de leermeestertrainingen van Volandis. Want als leerlingen op stage gaan, dan nemen zij hun nieuwe kennis mee. Daarnaast is het voorbeeldgedrag van de leermeester van groot belang voor een veilige leercultuur. De stap next level was in 2021 om de leidinggevende van de toekomst (hbo) bij het onderwerp veiligheid te betrekken. Hoe mooi zou het zijn als veiligheid onderdeel wordt van de stageopdrachten in het hbo. Denk aan het houden van een werkplekinspectie of het voorbereiden van een toolbox. Op die manier maak je de cirkel rond, van leerling/student naar stageplek en van stageplek weer naar de leerling/student." En toen nam Erik Colijn van BouwSchool Breda contact op...

Bouwteam neemt voortouw voor hbo

BouwSchool Breda is het regionaal opleidingsbedrijf. In 2021 richtten ze de entiteit Bouwteam op: ruim 45 regionale bouwbedrijven, architectenbureaus, constructiebureaus, woningcorporaties en gemeenten werken intensief samen met de hogescholen. "Tijdens een kopje koffie legde Colijn uit dat ze interesse hadden in lesmaterieel veiligheid voor het hbo. Twee jaar lang hebben we bij Avans Hogeschool pilots gedaan met de eerder ontwikkelde lesstof plus gastlessen van een veiligheidskundige. Dat beviel de docenten goed. Vanaf komend schooljaar wordt de lesstof bij Avans een vast onderdeel van het curriculum. Ook staat in het eerste leerjaar een hele week in april in het teken van veiligheid." De presentatie aan de Vereniging Hogescholen staat gepland voor najaar 2024. Van de Ven hoopt natuurlijk dat andere hogescholen het voorbeeld van Avans volgen. "Als veiligheid een duidelijk thema wordt binnen alle bouwgerelateerde opleidingen, dan is dat een enorme stap vooruit", glundert hij.

Je voelt de urgentie pas écht...

"Iedereen snapt het belang van aandacht voor veiligheid, maar je voelt urgentie pas écht als je een ernstig ongeval van dichtbij hebt meegemaakt", stelt Van de Ven. "Ik was zelf een keer degene die het

nieuws aan de familie moest vertellen. Reken maar dat dat impact heeft. Gelukkig zie ik dat steeds meer bedrijven en opdrachtgevers aandacht besteden aan veiligheid. Het is een ontzettend breed thema dat al begint bij het ontwerp én bij het creëren van een cultuur waarbinnen iedereen zich mag en kan uitspreken."

Het creëren van een veiligheidscultuur staat ook centraal in het nieuwe werkboek Samen klimmen op de veiligheidsladder. "Daar is veel interesse in, begreep ik. We zouden in de sector ook veel meer ervaringen kunnen uitwisselen. Vanuit de ledengroep hebben we in elk geval afgesproken om vooral in elke regio updates te geven wat we doen. Ik laat me graag inspireren en hoop ook anderen te inspireren."

Meer informatie

Bezoek bouwennederland.nl en ga naar 'Werkboek Samen klimmen op de veiligheidsladder'.

Contactpersoon

Christel Peppelenbos

Beleidsadviseur veiligheid

c.peppelenbos@bouwennederland.nl

GRIP OP AL JE MATERIAAL

Asset Management
met RFID-technologie

Voor meer informatie
ga naar de website
www.gps-buddy.com/nl/rfid-tag
of bel +31 36 538 28 80

**Maak gebruik van je
ledenvoordeel!**

Wie heeft die drillboor meegenomen? Waar staat die container? Op welke locatie ligt dat opzetstuk? Met GPS-Buddy heb je volledig overzicht van alle assets; groot én klein

- Geavanceerde track & trace dankzij RFID-technologie
- Proactief onderhouds- en keuringenbeheer
- Semi anti-diefstal

En natuurlijk ook

- Gecertificeerde kilometer- en ritregistratie
- CO2 bepalen voor de prestatieladder

SSEB: SUBSIDIES VOOR SCHOON EN EMISSIELOOS BOUWMATERIEEL

De **Subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel (SSEB)** biedt financiële steun voor bedrijven die investeren in uitstootvrije bouwmachines. De regeling bestaat uit vier subsidie-onderdelen.

1. SSEB-aanschafsubsidie

De SSEB-aanschafsubsidie is interessant voor bouwbedrijven die investeren in emissieloos bouwmaterieel. Bijvoorbeeld een uitstootvrije bulldozer, sloopkraan, heftruck, verreiker, shovel, graafmachine, minihijskraan, compressor, hoogwerker (vanaf 56 kW) en andere mobiele machines. De complete lijst (versie 2024) is te vinden op rvo.nl/sseb. Gaat je bedrijf zo'n machine nieuw kopen of aanschaffen via financial lease? Deze subsidie vergoedt 20% tot 30% van de meerkosten ten opzichte van een vergelijkbare conventionele machine (met verbrandingsmotor). Het maximale subsidiebedrag kan oplopen tot 300.000 euro per bouwmachine.

2. SSEB-subsidie voor retrofit

Veel bedrijven werken met dieselmaterieel dat nog wel goed functioneert. In dat geval kan je gebruik maken van de speciale SSEB 'retrofit-subsidie', bedoeld voor het aanpassen/ombouwen van bestaande bouwwerktuigen naar een uitstootvrije/uitstootarme variant. Denk aan het installeren van een SCR-katalysator of elektrische aandrijfmotor. De SSEB vergoedt 25% tot 50% van de ombouwkosten, tot een subsidiebedrag van maximaal 300.000 euro per ombouw, hermotorisering of elektrische installatie.

3. SSEB-subsidie voor experimentele ontwikkeling

Sommige bedrijven ontwikkelen zelf innovaties voor een schonere, emissieloze bouwsector. Zij kunnen een beroep doen op de SSEB-

subsidie voor experimentele projecten. Deze projecten bestaan vaak uit R&D-werk (technologische ontwikkeling), het bouwen van een prototype van een machine, het uitvoeren van demonstraties en testen, of het opdoen van praktijkervaringen. De subsidie vergoedt 25% tot 50% van de projectkosten, tot een subsidiebedrag van 1 miljoen euro per project. Let op: alleen de beste projecten krijgen subsidie!

4. SSEB-subsidie voor haalbaarheidsstudies

Dit laatste onderdeel van de SSEB gaat over dezelfde innovatieve bedrijven als bij punt 3, alleen is deze subsidie bedoeld voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie. Dat wil zeggen een verkennend onderzoek naar de uitvoerbaarheid van een voorgenomen technisch ontwikkelingsproject of praktijkervaringsproject. De subsidie dekt 50% tot 60% van de kosten, en kan oplopen tot een bedrag van maximaal 50.000 euro per haalbaarheidsstudie.

Subsidie aanvragen

Momenteel (najaar 2024) zijn de mogelijkheden om SSEB-subsidie aan te vragen vrij beperkt. Alleen de subsidierondes van punt 1 en 2 staan nog open tot uiterlijk 31 oktober 2024. Het goede nieuws: er komen nieuwe aanvraagrondes in 2025 (van 4 maart t/m uiterlijk 31 oktober) en in 2026. Let op: SSEB-subsidieaanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst, en zolang het jaarbudget reikt. Alleen de subsidie van punt 3 heeft elke ronde een harde sluitingsdatum.

Meer weten over de SSEB-regeling, nadere subsidievoorwaarden en de aanvraagprocedure? Kijk dan op de officiële site rvo.nl/sseb of zoek contact met een SSEB-expert van RVO via telefoonnummer 088-042.4242. RVO is ook het aanspreekpunt voor veel andere interessante subsidieregelingen, zoals de SPRILA (voor laadpalen/laadinfrastructuur, de AanZET (voor aanschaf van zero-emissie trucks), de SEBA (voor emissievrij bedrijfsauto's), de fiscale regelingen EIA en MIA/Vamil (voor energie- en milieu-investeringen), of de subsidie Praktijkleren (voor leer/werkstages).

Contactpersoon
Willemijn Visscher
Coördinator meerjarenprogramma's
w.visscher@bouwennederland.nl

DE BOUW MAAKT HET

Heleen Broier:

“ALS ECOLOOG
KUN JE HIER HET
GOEDE DOEN
VOOR DE NATUUR”

Steeds meer bouw- en infrabedrijven hebben een eigen ecooloog in dienst. Heleen Broier vindt dat niet meer dan logisch. In een van de tv-afleveringen van De Bouw Maakt Het laat zij zien wat haar werk als ecooloog bij Boskalis Nederland inhoudt. “Een ecooloog is niet meer weg te denken uit de bouwwereld.”

Eigenlijk ligt het voor de hand dat de bouw samenwerkt met ecologen. Zij zorgen dat bouw- en infraprojecten volgens de omgevingswet worden uitgevoerd. “Wij volgen de wet en we zorgen dat we zorgvuldig met de natuur omgaan. Vanaf de beginfase ben ik betrokken, zo komen we tijdens de bouw niet voor verrassingen te staan. In de planning houden we er bijvoorbeeld rekening mee dat we in bepaalde seizoenen niet mogen kappen of dat we eerst nieuw leefgebied moeten maken, voordat we in het bestaande leefgebied aan het werk gaan.”

Voordat Broier in 2018 bij Boskalis aan de slag ging, werkte ze bij een ecologisch adviesbureau. “Dan word je vaak op het laatste moment ingevlogen. Met als gevolg dat je vlak voor de start van een project met de mededeling moet komen dat er niet gebouwd mag worden in verband met het broedseizoen. Frustrerend voor alle partijen. Bij Boskalis is dat anders, daar ben ik onderdeel van het team dat plannen en de planning maakt.”

De oeverwal

Ecologie betekent vooral de wet volgen. Maar Boskalis doet meer, vertelt ze. “Waar het kan, doen we iets extra's voor de natuur. Zo hebben we tijdens een uitvoeringsfase speciaal voor de oeverwal steile, zandige wanden aangelegd. Hier konden ze tijdens de broedperiode een nest bouwen en jongen groot brengen. Een mooie opsteker voor de lokale populatie. Boskalis Nederland bouwt ook kunstwerken. Zet je bijvoorbeeld een randelement wat verder van het kunstwerk af dan kunnen vleermuizen erachter kruipen. Wettelijk gezien is dat niet noodzakelijk, maar we geven de biodiversiteit hiermee wel een boost. Die zaken bedenken wij in de beginfase van het project, nog voordat er een ontwerp is gemaakt. Dan ga ik op locatie kijken. Wat is ons werkgebied? Is er water of groen aanwezig? Kunnen we het kunstwerk enigszins afstemmen op de flora en fauna die daar voorkomen?”

“EEN ECOLOOG IS GEEN POLITIEAGENT DIE DINGEN OPLEGT”

Een ander voorbeeld is het project Dijkversterking Markermeerdijken. Op dit project hebben we veel natuurontwikkeling geïntegreerd, zoals ringslangenverblijven in de dijk. Op bepaalde plekken zijn vooroevers voor de nieuwe dijk gemaakt waar riet kan groeien. Dit vermindert de harde land-waterovergangen en je krijgt meer groen in het water. Dat is goed voor de waterkwaliteit en de natuur. Qua planning hebben we rekening gehouden met alle kwetsbaarheden. Ganzen en eenden overwinteren daar en binnendijs broeden er weidevogels. Daar ben ik best trots op, met name op de samenwerking met uitvoering. Met elkaar hebben we ervoor gezorgd dat we zo min mogelijk schade hebben toegebracht aan het gebied.”

Samenwerking

Terug naar de tv-serie De Bouw Maakt Het. In een van deze afleveringen laat ze presentator Daan Nieber zien wat het vak ecooloog inhoudt. Lopend door een weiland, met lieslaarzen aan in een sloot en op de knieën in modder op zoek naar beestjes, zoals stekelbaarsjes. Het leven van een ecooloog is niet echt een kantoorbaan te noemen. “Hoewel we daar natuurlijk ook te vinden zijn, maar het is een mooie combinatie van binnen werken en buiten in de natuur bezig zijn. Het beroep van ecooloog is niet zo bekend en al helemaal niet in combinatie met de bouwwereld. Goed dat we meer kenbaar maken hoe belangrijk deze rol is. Juist op deze plek kun je het goede doen voor de natuur. Een ecooloog is geen politieagent die dingen oplegt. We bedenken het met elkaar, als team. Hoe pakken we samen met ontwerp, uitvoering en werkvoorbereiding het werk aan? We noemen dat ook wel de magische teams. Je bent zo op elkaar ingespeeld. Als er iets is dan praten we erover en waar het kan helpen we elkaar. Misschien ben ik daar nog wel het meeste trots op, de samenwerking bij Boskalis Nederland. Het project De Wieden is daar een mooi voorbeeld van. Door onze werkwijze kun je niet zien dat wij daar met groot materieel hebben gewerkt. We hebben de natuur daar netjes, zonder insporing en overige schade achtergelaten, zoals het hoort.”

Hoe Boskalis dat voor elkaar heeft gekregen? Bekijk de aflevering 'Dit doet een ecooloog allemaal in de bouw'. Hierin laat ecooloog Heleen Broier het je zien.

Meer informatie
debouwmaakt.net

Contactpersoon

Angelina van Weerdenburg

senior communicatieadviseur/
coördinator campagnes

a.vanweerdenburg@bouwendnederland.nl

JBN DENKTANK GEEFT ANDERE KIJK OP SAMENWERKEN

Hoe kunnen we beter samenwerken met partners in de keten? Twaalf gedreven JBN'ers die bij infrabedrijven werken, buigen zich dit najaar over dit steeds belangrijker wordende vraagstuk in de sector. Op 3 oktober vond de eerste bijeenkomst plaats en in januari presenteren zij verfrissende ideeën en adviezen aan Bouwend Nederland.

Vaak worden JBN'ers gevraagd hoe zij tegen bepaalde materie aankijken en worden zij aangespoord hun visie kenbaar te maken. "Dat is een heel brede, open vraag en daarom vaak lastig te beantwoorden", zegt Itzél Zuiker, verenigingsmanager van Jong Bouwend Nederland. "Er zijn zeker vernieuwende ideeën bij onze jonge leden, maar soms is het lastig een nieuw standpunt goed te formuleren en te onderbouwen. Daarvoor moet je je erin verdiepen en daar heb je tijd voor nodig, een schaars goed voor veel jonge ondernemers. Zonde, want bij JBN'ers leeft sterk de behoefte om zich op inhoudelijk vlak in bepaalde thema's te mengen. Vanuit Jong Bouwend Nederland willen we faciliteren dat ideeën van leden worden gedeeld en zo was ons idee voor de JBN Denktank geboren. Een pilot welteverstaan, maar wel een waar veel van wordt verwacht."

Meer lef

Het idee van de JBN Denktank heeft nu echt vorm gekregen. Twaalf JBN'ers die actief zijn in de infra hebben zich aangemeld en denken na over hoe we beter kunnen samenwerken met partners in de keten. Zuiker: "Het gaat hierbij niet over contracten of juridische aangelegenheden, maar meer de menselijke kant van samenwerking. Hoe ga je de samenwerking aan? Hoe kan wederzijds vertrouwen worden geoptimaliseerd, en hoe kun je zaken het beste met elkaar afstemmen? Allemaal punten waarvan leden van Bouwend Nederland vaak zeggen dat er nog veel te verbeteren valt. Bovendien zijn zij van mening dat de jongere generatie openstaat voor andere manieren van samenwerken, mogelijk met nét wat meer lef. Daarom past een denktank als deze bij Jong Bouwend Nederland."

Drie dagen 'de hei op'

In oktober en november komt de groep drie keer bij elkaar waar zij zich onder professionele begeleiding over de kernvraag buigen. "Het thema wordt vanuit verschillende hoeken aangevlogen: verkennen, oplossingen formuleren, eigen ideeën inbrengen en adviezen uitbrengen horen er allemaal bij. Die adviezen en conclusies worden daarna binnen verschillende organen van onze vereniging gepresenteerd en aangescherpt. Zo kunnen vervolgacties ontstaan, bijvoorbeeld een nieuwe training voor alle leden. Tijdens het proces delen we de tussentijdse bevindingen zodat ons dagelijks bestuur of infraplatforms kunnen bijsturen. In januari zullen we de uitkomsten delen op de InfraTech 2025 in Rotterdam."

Als de pilot aanslaat, zijn Itzél en haar collega's van plan de JBN Denktank vaker te organiseren voor andere vraagstukken die op dat moment spelen.

Zzp'ers; ondernemers of schijnzelfstandigen?

Leer te beoordelen of een zzp'er kwalificeert als ondernemer of als schijnzelfstandige

De vraag of de zzp'ers waarmee wij werken ondernemers zijn of schijnzelfstandigen, houdt veel leden bezig. Het wetsvoorstel Verduidelijking Beoordeling Arbeidsrelaties en Rechtsvermoeden (VBAR), dat naar verwachting in 2026 van kracht wordt, biedt regels en criteria om dit te bepalen. Sinds dit jaar stopt het handhavingsmoratorium voor zzp'ers, en zal de Belastingdienst handhaven op schijnzelfstandigheid. Als wordt vastgesteld dat er sprake is van schijnzelfstandigheid, volgen naheffingen en boetes. Het is daarom belangrijk om te weten welke zzp'ers als schijnzelfstandigen en welke als ondernemers kwalificeren.

Wat leer je?

- ✓ Je krijgt inzicht in de aard en omvang van de zzp'ers in de bouw & infrasector.
- ✓ Je leert welke criteria er zijn bij de beoordeling of een zzp'er ondernemer of schijnzelfstandige is en hoe je deze kan toepassen in je eigen praktijk.
- ✓ Duidelijk wordt wat de consequenties zijn van het opheffen van het handhavingsmoratorium per 1 januari 2025.
- ✓ We bespreken een actieplan dat handvatten biedt ten behoeve van de zzp'ers waar je zelf in je eigen bedrijf mee werkt.

Kies je startmoment (09:00 tot 13:00 uur) en meld je aan

- 26 september Van der Valk hotel - Tilburg (VOL)
- 1 oktober het Bouwhuis - Zoetermeer (VOL)
- 10 oktober Van der Valk hotel - Breda
- 17 oktober Van der Valk hotel - Amsterdam-Oostzaan
- 7 november Van der Valk hotel - Zwolle
- 19 november Van der Valk hotel - Assen

Ledenprijs € 340 (excl. Btw)
Niet ledenprijs € 450 (excl. Btw)

Kijk voor alle actuele trainingsdata op onze website.

Meer informatie?

Wil je meer weten over de trainingen van onze Academy? Neem dan contact op via academy@bouwendnederland.nl of bel 079-325 3211.

Een groep JBN'ers bij elkaar tijdens een eerdere bijeenkomst

Contactpersoon
Itzél Zuiker
Verenigingsmanager Jong Bouwend Nederland
i.zuiker@bouwendnederland.nl

MoveRTK: Precies wat de sector nodig heeft.

Uw graafmachines, bulldozers en andere grondverzetmachines laten zich 24 per dag tot op de centimeter nauwkeurig sturen met de landelijke RTK-correcties van MoveRTK. Een lokale referentieontvanger is niet meer nodig.

Werken met MoveRTK biedt vele voordelen:

- Merkonafhankelijk, open netwerk. Men is niet gebonden aan één merk;
- Flexibele inzet door dekking in hele Benelux;
- Betrouwbare dienst, 24/7 beschikbaar;
- Zeer voordelig dankzij ledenkorting via Bouwend Nederland;
- Overall goede ontvangst dankzij de professionele KPN M2M SIM-kaart;
- TÜV gecertificeerde, dynamische nauwkeurigheid van 2 cm.;
- Geen binding aan regionale referentie-ontvangers.

MOVE RTK

Vakgroep Bitumineuze Werken maakt ambities in twee jaar waar ASFALT PRODUCEREN VANAF NU MET 10 TOT 30 PROCENT MINDER CO₂

Hoe kun je in korte tijd flinke stappen maken in het reduceren van je CO₂-uitstoot? De Vakgroep Bitumineuze Werken van Bouwend Nederland (VBW) kwam in ruim twee jaar met een richtlijn die 10 tot 30 procent CO₂ vermindert bij asfaltproductie. Dit lukte door hechte samenwerking tussen producenten, gebruikers en opdrachtgevers. De CROW-richtlijn Warm Mix Asfalt treedt 1 januari 2025 in werking en manager vakgroepen Ron Wesseling is er namens Bouwend Nederland nauw bij betrokken.

Wesseling verklaart eerst de bijzondere positie van de Vakgroep Bitumineuze Werken binnen Bouwend Nederland. "De bij de VBW aangesloten asfaltcentrales zijn verantwoordelijk voor ruim 90 procent van de landelijke asfaltproductie. Dat is een unieke positie, maar geeft ons ook grote verantwoordelijkheid bij het terugdringen van CO₂ om de (inter)nationale klimaatakkoorden te halen."

Ambitie

Tijdens editie 2022 van de jaarlijkse VBW Asfaltdag uitte de vakgroep de ambitie om de CO₂-emissie bij de productie van asfalt terug te brengen door de productietemperatuur te verlagen. Tot dusver werden de verschillende soorten asfalt geproduceerd bij minimaal 140 graden Celsius. Dit Hot Mix Asfalt wordt nu gaandeweg uitgefaseerd naar Warm Mix Asfalt (WMA) dat een productietemperatuur van 110 tot 140 graden heeft.

Doorgezaagd

Nog tijdens de Asfaltdag kwam Rijkswaterstaat als trekker van het transitiepad duurzame wegverharding bij de VBW om te kijken waar beide initiatieven elkaar kunnen versterken. Wesseling: "We hebben

de krachten gebundeld om een CROW-richtlijn WMA op te stellen. Een werkgroep met deskundigen van de opdrachtgevers (RWS, provincies en gemeenten) en deskundigen vanuit de producenten/aannemers heeft hierover meegedacht en geadviseerd. In dat traject hebben de opdrachtgevers de opdrachtnemers stevig doorgezaagd over de technieken waarmee WMA gemaakt kan worden. Uiteindelijk zijn er vier technieken opgenomen in de CROW-richtlijn WMA."

Ook lopende projecten

Minstens zo belangrijk is dat er naast de richtlijn ook een VTW-richtlijn is opgetuigd. "Met zo'n Verzoek Tot Wijziging kun je als aannemer naar je opdrachtgever gaan en lopende projecten opnieuw onderhandelen. Oftewel: warm asfalt toepassen in plaats van heet asfalt. Hiermee krijgen wegenbouwers een sterk argument in handen om met hun opdrachtgevers te werken aan hun beider CO₂-reductie. Veel mooier kan het volgens mij niet", lacht Wesseling.

Kostenneutraal

Het nieuwe asfalt is min of meer kostenneutraal, besluit Wesseling: "Er zijn prijsverschillen die bijvoorbeeld worden bepaald door hoge of lage energieprijzen. Maar in deze miljardenmarkt zijn die bedragen bijna verwaarloosbaar."

Contactpersoon

Ron Wesseling

Manager Vakgroepen

Programmamanager 'Samenwerken in de Keten'

r.wesseling@bouwendnederland.nl

Zo regel je het goed voor je werknemers!

Een ongeluk of langdurige ziekte kan grote financiële gevolgen hebben voor je werknemers. Voor leden van Bouwend Nederland ontwikkelde De Goudse de WGA-gatverzekering Plus.

De WGA-gatverzekering Plus sluit aan op de verplichte verzekering vanuit de CAO. En je werknemer krijgt persoonlijke ondersteuning van een WIA-coach. Zo biedt je financiële zekerheid aan werknemers (en hun gezinnen) die arbeidsongeschikt raken.

Meer weten? Kijk op goudse.nl/BNL-WGAgatPlus of neem contact op met je verzekeringsadviseur.

Lang leve jouw manier

DE SCHOLEN ZIJN WEER BEGONNEN!

Het is weer zover: de scholen zijn begonnen! Misschien heb je ze al gezien, de spandoeken met de bekende waarschuwing: "De scholen zijn weer begonnen!" Je zou bijna denken dat automobilisten de rest van het jaar géén rekening hoeven te houden met fietsende kinderen. Maar het hele jaar door moet veiligheid op de weg vooropstaan, toch? Het is jammer dat zo'n campagne überhaupt nodig is.

Fietsen naar school zou voor elk kind de normaalste zaak van de wereld moeten zijn. Toch fietst ruim een derde van de kinderen nooit naar school. Veel ouders brengen hun kinderen met de auto, deels uit bezorgdheid over de veiligheid op de fiets. Maar door juist de auto te kiezen, creëren we precies wat we willen vermijden: te veel auto's rond scholen. Zo ontstaat er een vicieuze cirkel van verkeersdruk, chaos en gevaarlijke situaties. Dat moet anders.

Fietsen naar school biedt kinderen vrijheid, plezier en het is ook nog eens heel goed voor

hun gezondheid. Veel basisscholen liggen op korte fiets- of loopafstand van huis. Even samen fietsen voorkomt parkeerproblemen en bespaart een hoop ochtendstress. Daarbij is het nog gezellig ook!

De zorgen over de veiligheid zijn niet onterecht. Het is drukker geworden op de fietspaden en de snelheden zijn toegenomen, terwijl de fietsinfrastructuur in veel steden en dorpen nog niet voldoende is meegegroeid. Uit een enquête van de Fietsersbond onder meer dan 46.000 respondenten blijkt dat 4 op de 5 fietsers fietsen gevaarlijker vindt geworden voor kinderen en ouderen (enquête Fietsgemeente 2024). Toch laten de cijfers zien dat basisschoolkinderen niet de grootste risicogroepen vormen; het zijn juist senioren boven de 70 jaar die vaker betrokken zijn bij ongelukken.

Hoewel Nederland de beste fietsinfrastructuur van de wereld heeft, is er nog steeds enorm veel ruimte voor

verbetering. Uit onderzoek van Bouwend Nederland en de Fietsersbond blijkt dat de helft van de fietspaden op schoolroutes niet voldoet. Er zijn nog steeds veel gevaarlijke oversteken op provinciale wegen en op veel 50 en 80 kilometerwegen moeten fietsers de weg delen met auto's. De verbeteringen gaan bovendien traag: van de 23.500 kilometer aan fietspaden werd slechts 450 kilometer verbreed en er kwam maar 80 kilometer aan nieuwe fietspaden bij.

Er is dringend behoefte aan investeringen in veilige schoolroutes. Volgens de berekeningen is er 1,7 miljard euro nodig om de fietspaden en schoolroutes veiliger te maken. Daar hebben niet alleen scholieren profijt van, maar alle fietsers. Met de juiste maatregelen kunnen we ervoor zorgen dat een veilige fietstocht naar school vanzelfsprekend wordt. Zo hebben we die jaarlijkse spandoeken ook niet meer nodig!

Esther van Garderen
Algemeen directeur bij de Fietsersbond

SNEL TE BOUWEN 100.000 EURO WONING

Het lijkt tegenwoordig bijna onmogelijk, maar TBI WOONlab introduceert een duurzame 100.000 euro woning voor kleine huishoudens en singles. De woning wordt geproduceerd van CO₂-arm beton. Het prefab 'groene casco' van de woningen wordt gemaakt in de TBI-betonfabriek Voorbij Prefab. Het eerste nieuwbouwproject met deze woningen begint in 2025.

De 100.000 euro woning is een snel te bouwen en betaalbare basiswoning volgens het woonconcept beterBASIShuis, waarvan de bouwkosten minimaal 92.000 euro zijn. Ontwikkelaar is TBI WOONlab, een samenwerking tussen de TBI-ondernemingen ERA Contour, Hazenberg Bouw en Koopmans Bouwgroep.

Om de woning betaalbaar te houden zijn slimme plattegronden gemaakt, met zo min mogelijk verspilling van ruimte en materialen. De beukmaat is 3,60 meter en de diepte 9,18 meter. Daarbij heeft de basiswoning twee lagen en een kap. Maar er zijn ook andere woningtypen mogelijk, zoals twee-laags en drie-laags, met plat dak. De basiswoning heeft op de eerste verdieping twee slaapkamers en badkamer en op zolder een mogelijkheid voor derde slaapkamer of werkkamer. Bij de drielaagse woning met plat dak is er op de tweede verdieping zelfs plaats voor twee extra slaapkamers.

Groen casco

Het prefab 'groene casco' van de woningen wordt gemaakt in de TBI-betonfabriek Voorbij Prefab. Het casco bestaat uit prefab wanden, gevels en kap. De begane grondvloer is een ribcassettevloer en voor de verdiepingen worden kanaalplaatvloeren gebruikt. Standaard bestaan de buitengevels uit metselwerk, maar een complete prefab betonnen gevel met isolatie en steenstrips kan ook.

Het casco bestaat volledig uit CO₂-arm beton. Het grind wordt daarbij voor 50% vervangen door puingranulaat en er wordt gebruik gemaakt

van gerecycled staal voor de wapening. De fabriek is volledig gerobotiseerd en zo nauwkeurig afgesteld dat alleen de hoogstnoodzakelijke wapening wordt gebruikt. Dat levert een materiaalbesparing op van 40%. Het water dat nodig is voor de betonproductie is regenwater dat op het dak van de fabriek wordt opgevangen.

Met het 'groene casco' wordt een reductie van 30% op de MKI-waarde behaald en per woning wordt er gemiddeld 820 kg CO₂ bespaard. TBI WOONlab werkt nauw samen met Voorbij Prefab om de milieuprestatie van de woningen verder te verbeteren. Eind van dit jaar zullen de groene casco's nog eens 10% duurzamer zijn.

Extra groene opties

Er zijn nog extra opties mogelijk om de woning nog duurzamer te maken, maar dat heeft wel gevolgen voor de prijs. Denk aan houten gevels of biobased binnenwanden. Verder kun je kiezen voor een app om het energiegebruik te monitoren en de thermostaat te bedienen. Daarnaast zijn er natuurinclusieve opties, zoals een groen dak, eventueel met PV-panelen. Ook kunnen er nestkasten worden opgenomen in het metselwerk.

Wie iets meer kan besteden dan 100.000 euro, heeft talrijke extra opties. Zo kan de beukmaat worden vergroot naar 3,90, 4,20 of 4,50 meter. De standaard diepte is 9,18 meter, maar 9,78 meter is ook mogelijk. Verder kan men kiezen voor een erker, dakkapel of dakraam. In een bouwblok zijn nog diverse variaties mogelijk, zoals ramen of entree in de kopgevel en een uitbouw van 1,20 meter of 1,80 meter. Ook zijn er opties voor de inrichting van badkamer (extra toilet) en keuken en kan je aan de achterzijde kiezen voor een schuifpui of openslaande deuren.

Voorbeeld van woonblok met 100.000 euro woningen met kap en op de hoek een drie-laagse woning.

ONMISBAAR... VOOR ONDERNEMERS EN MANAGERS IN DE BOUW

BOUWBEDRIJF INTRODUCEERT AFVAL DASHBOARD

Je eigen afvalstromen monitoren? Heijmans doet het met het eerste afval dashboard in de bouwsector, de Afvalmonitor. Hiermee rapporteert en monitort het beursgenoteerde bouwbedrijf afvalstromen, scheidingspercentage en de CO₂-uitstoot die daarbij hoort, tot op projectniveau. Dit zorgt ervoor dat Heijmans kan sturen op strategisch, tactisch en operationeel niveau. De data van onder andere waste-to-productbedrijf Renewi maakt dit mogelijk.

Foto: Heijmans.

BLOKJE OP: NIEUW WONINGCONCEPT VOOR OPTOPPEN

Door de grote woningbouwopgave in Nederland en beperkte binnenstedelijke ruimte om te bouwen heeft Dura Vermeer een optopconcept toegevoegd aan haar woningconcepten, genaamd: Blokje Op. Hiermee is een extra woonlaag mogelijk op bestaande appartementencomplexen. Het flexibele en aanpasbare woningconcept bestaat uit een combinatie van geprefabriceerde houten 2D- en 3D-elementen. Een zogenaamde connector sluit aan op het bestaande gebouw, waar de nieuwe woningen vervolgens steigerloos op geassembleerd kunnen worden.

Impressie Blokje Op, Klapwiek Rotterdam, door EGM architecten.

ROBOTHOND SPEURT GASLEKKEN OP

Mocht je een blauwe hond op je bedrijfsterrein zien, dan is dat vrijwel zeker de Robothond LASS-E die Netbeheerder Alliander en Hogeschool Saxion hebben ontwikkeld voor de inspectie van ons gasnet. Hij wordt nu uitgebreid getest in de openbare ruimte. De robouthond is nodig door een dreigend tekort aan monteurs nu het aantal controles omhoog moet door nieuwe Europese regelgeving. Door een combinatie van ingeladen kaartdata en GPS-locatie weet LASS-E precies de locatie. Met een ingebouwde gassensor worden gaslekken gedetecteerd.

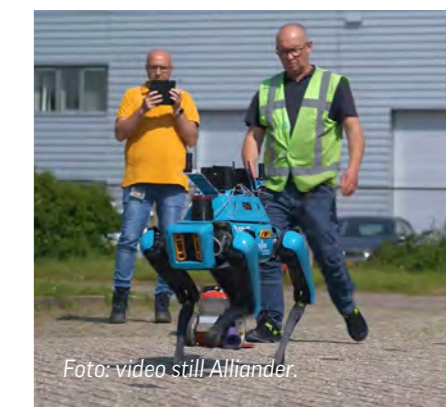

Foto: video still Alliander.

BRANDVEILIGE THUISBATTERIJ VOOR 95% RECYCLEBAAR

Veel bedrijven wekken inmiddels eigen stroom op met zonnepanelen. Soms is er overtollige stroom, die dan wordt teruggeleverd aan het elektriciteitsnet. Dit kan tegenwoordig echter geld gaan kosten. Gelukkig kunnen kleine bedrijven met een thuisbatterij de opgewekte energie opslaan, om deze op een later moment te gebruiken. Er zitten echter brandrisico's aan traditionele lithium-ion thuisbatterijen. De nieuwe Qurmit thuisbatterij van ESS4U uit Eindhoven is echter gemaakt van gelbatterij-cellen en is daardoor 100% brandveilig en is ook nog eens voor 95% recyclebaar.

Vraag nu nog makkelijker je tank- of laadpas aan!

Ledenvoordeel tankpas:

- Met 1 pas tanken bij duizenden stations
- Tot 13 cent korting per liter* en laagste prijsgarantie**
- 25% korting op carwash
- Alles op 1 factuur, inclusief garantie van BTW-teruggave
- Paskosten vanaf € 8,95 per jaar (excl. BTW)

* Genoemde korting t.o.v. de landelijke adviesprijs per liter en incl. BTW
 ** Mocht de actuele pompprijs lager zijn dan de landelijke adviesprijs minus de directe korting, dan wordt de lage pompprijs berekend

Ledenvoordeel elektrische laadpas:

- Thuis, onderweg en snelladen met 1 pas
- 100.000 laadpunten in NL, 325.000 laadpunten in Europa
- Laden voor de scherpste prijs en tot 12 cent korting per kWh op snelladen
- Alles op 1 factuur, inclusief garantie van BTW-teruggave
- Tot 10% korting op laadpalen + installatie
- Paskosten vanaf € 1,59 per maand (excl. BTW)

Ook tanken en/of laden met voordeel?

Meer informatie en aanmelden:

www.brandstofcollectief.nl/BNL

VERNIEUWING EN GROEI

Ruim een jaar geleden startte ik als directeur bedrijfsvoering, een mooie vervolgstap in mijn carrière bij Bouwend Nederland. Onder mijn verantwoordelijkheid vallen de afdelingen Facilitair, Financiën, Informatie en Datamanagement en Programmamanagement. Onder Programmamanagement vallen onze meerjarenprogramma's die gericht zijn op brancheontwikkeling met thema's als 'Vernieuwing van de sector' en de 'Toekomst van werk'. Ik deel graag een aantal mijlpalen van de afgelopen maanden met jullie.

We ontwikkelden onze website bouwennederland.nl door tot een online platform. Zo is de zoekfunctie verbeterd, waardoor jij als lidbedrijf sneller en eenvoudiger de gewenste informatie kunt vinden. Als je een persoonlijk account aanmaakt voor het platform, krijg je toegang tot exclusieve content. Denk hierbij aan modelcontracten en -overeenkomsten en ons uitgebreide Bouwweer waarmee je op ieder project inzicht in het weer hebt. Alle actuele ontwikkelingen en prognoses vind je onder BouwActueel. Inmiddels maakten al bijna 4.000 leden een account aan op bouwennederland.nl/login. We blijven het platform doorontwikkelen om onze informatie goed aan te laten sluiten bij de wensen en behoeften van onze hele achterban.

Het afgelopen jaar hebben we ook een mooie verbouwing gerealiseerd van ons hoofdkantoor in Zoetermeer. Het Bouwhuis is nu een moderne en eigentijdse locatie waar

mensen elkaar kunnen ontmoeten en werken. We maakten speciale ruimte voor brainstormsessies, diverse vergaderruimtes en een boardroom.

Voor de meerjarenprogramma's maakten we interessante podcast. Ik nodig jullie graag uit om aflevering 43 met titel 'Gaan een hogere productiviteit en werkgeluk hand in hand?' te beluisteren via je favoriete podcastkanaal of bouwennederland.nl/podcast. In deze aflevering hoor je ook de rol van de 3D-printer. Processen in de bouw worden steeds meer geautomatiseerd. Ook de metsel- en straatrobot vinden hun weg naar de bouwplaats. Leuk om te vermelden is dat Bouwend Nederland investeert in de ontwikkeling van een volgrobot, een robot die de vakkrachten op de bouwplaats volgt met voorraad. Deze nieuwe technologieën bieden volop kansen, tegelijkertijd blijft de mens in de organisatie een belangrijke spil. Ik hoop jullie graag in ons verbouwde Bouwhuis te mogen ontvangen.

Kathelijne Koster

Directeur bedrijfsvoering

Bouwactueel

Bouwproductie krimpt in 2024 en groeit weer in de komende jaren

Het kalenderjaar 2024 betekent voor de bouw vanuit economisch perspectief een pas op de plaats. In zowel de woningbouw, utiliteitsbouw en grond-, weg- en waterbouw krimpt de omzet.

Deze stagnatie wordt vooral veroorzaakt door de krimpende woningbouw (-14%) en utiliteitsbouw (-9%). Voor bijna alle deelsectoren is de verwachting dat er in 2025 weer ruimte komt voor groei. Ook de markt voor nieuwbouwwoningen vertoont weer tekenen van herstel. Zo worden nieuwbouwwoningen weer sneller verkocht dan voorheen. Enige dissonant in de positieve verwachting qua groei is de utiliteitsbouw, waar ook in 2025 een forse krimp wordt verwacht (-8%).

Op de middellange termijn groeit de bouwproductie voor zowel de woningbouw als utiliteitsbouw en grond-, weg- en waterbouw. De bouwproductie groeit hiermee tot ruim boven €100 miljard op jaarbasis. Eén van de belangrijkste pijlers van deze groei is de verduurzamingsopgave.

Meer weten?

Lees de eerste herijking op de site van EIB of bekijk meer feiten en cijfers op bouwennederland.nl/bouwactueel.

METAMORFOSE BOUWHUIS ZOETERMEER

De recente verbouwing van Bouwhuis Zoetermeer heeft geleid tot een inspirerende omgeving met meer ruimte voor gastvrijheid en creativiteit. We hebben onze faciliteiten verbeterd met meer vergaderzalen en netwerkruimten inclusief een adembenemend dakterras.

Duurzaamheid is onderdeel van onze missie. Met energiezuinige LED-verlichting en een uitbreiding van ons laadplein voor elektrische voertuigen hebben we daarin substantiële stappen gezet. Daarnaast zijn de klimaatregelingssystemen aangepast, waardoor het binnenklimaat beter aansluit op de buitentemperatuur.

De feestelijke opening door wethouder Iedema symboliseert het begin van een nieuw tijdperk voor Bouwhuis Zoetermeer inclusief nieuwe huisstijl. Het spreekt voor zich dat we trots zijn op het eindresultaat! Het is een heel fijne omgeving om te werken én elkaar te ontmoeten.

Ben je ook enthousiast over het nieuwe Bouwhuis Zoetermeer en wil je een zaal huren of kantoorruimte reserveren? Neem dan vandaag nog contact op.

Voor meer informatie:

Bouwhuis Zoetermeer
 (088) 4 257 200
info@bouwhuiszoetermeer.nl

RENAULT SCENIC E-TECH 100% ELECTRIC

car of the year 2024
finalist

vanaf **€ 42.470¹**
tot 3% ledenkorting exclusief
voor Bouwend Nederland leden

- ✓ rijbereik tot 625 km
- ✓ leverbaar met 60 kW en 87 kW batterijen
- ✓ laden met 22kW AC of maximaal 150kW DC
- ✓ 545 l bagageruimte en 1.100 kg aanhangergewicht (geremd)
- ✓ gemaakt met gerecyclede materialen en zelfs tot 90% recyclebaar
- ✓ routeplanner geïntegreerd in Google maps²

1. vanafprijs € 42.470 betreft de Renault scenic e-tech 100% electric ev60 170 comfort range evolution en is een consumentenadviesprijs inclusief onvermijdbare kosten. 2. Google, Android Auto, Google Maps, Waze en andere merken zijn handelsmerken van Google LLC. aantrekkelijke Bouwend Nederland ledenvoordeel-conditions zijn exclusief van toepassing voor leden van Bouwend Nederland. getoond model kan afwijken van standaarduitvoering. drukfouten en wijzigingen voorbehouden.

renault.nl

NIEUWE LEDEN

ORGANISATIE	PLAATS
Modubo B.V.	WANROIJ
Moduco B.V.	BILTHOVEN
Timmer- en Onderhoudsbedrijf Versteeg v.o.f	DE MEERN
VDW Vastgoedservice	OPENDE
Kreeft Bouw B.V.	EMMEN
Cornuijt Bouw	HELMOND
Wiegers Bouwservice	WERKHOVEN
Bunt Metaalbouw B.V.	TER APEL
REZ Dakveiligheid B.V.	ZWIJNDRECHT
Leenderts Glashandel en Glaszettersbedrijf en	SINT-OEDENRODE
Upcycle Bouw B.V.	LAREN NH
Bouwbedrijf Leo Booij	SLOCHTEREN
Schildersbedrijf Het Hoge Noorden	GRONINGEN
Prihoda B.V.	LEEK
PATT Bouw B.V.	ROOSENDAAL
JS Vakbouw	SAASVELD
Rojas Solutions B.V.	HOOFDDORP
Quattro Expertise Noord B.V.	ZWOLLE
Rosa Totaalgroep B.V.	ZEEWOLDE
Klusbedrijf M.Loch	ZUIDLAND
Glamonta B.V.	VAASSEN
De Nijs-Soffers Holding B.V.	HOogerheide
HW Totaalbouw	OCHTEN
Sosotek B.V.	MOORDRECHT
Bouwbedrijf Wiebing	YDE
Verfex B.V.	ASTEN
Aannemingsbedrijf JM-Bouw B.V	UGCHELEN
M. Post Timmer & Montagewerken	ZAANDAM
Schröder/Reugebrink Beheer B.V.	ZUTPHEN
Holding Gebr. Geldof B.V.	HOEK
Aannemersbedrijf Vidastone B.V.	KRIMPEN AAN DEN IJSSEL
Klussenier Henk Kenter	NIEUWE PEKELA
CMB Totaalbouw	BEUNINGEN GLD
J. van de Pavert Veenendaal Holding B.V.	VEENENDAAL
Bouwbedrijf van de Pol & van der Steen	SINT-OEDENRODE

JENGA

Ken je het spel Jenga? Spanning, strategie én inzicht zijn nodig om met blokjes een toren te bouwen maar deze tijdens jouw spelbeurt niet te laten omvallen! Breekt het zweet je nu al uit? Dit kan ook te maken hebben met de steeds warmer wordende zomers.

Oververhitting van woningen is een steeds belangrijker thema in de Nederlandse wetgeving, vooral gezien de toenemende zomerse hitte door klimaatverandering. De overheid heeft maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat nieuwbouw-woningen beter bestand zijn tegen oververhitting.

Als de TOjuli te hoog is, moet je aanvullende maatregelen nemen om oververhitting tegen te gaan. Tot 1 juli van dit jaar kon je volstaan met het vinkje koeling bij de BENG-berekening bij nieuwbouw. Per 1 juli is dit niet meer vanzelfsprekend en moeten we terecht nadenken over zonwering, (zomer-nacht) ventilatie of het verminderen van glasoppervlak aan zonbelaste gevels.

En zoals je al hebt kunnen lezen in de nieuwsbrieven van Bouwend Nederland is de benodigde rekensoftware te laat beschikbaar gesteld. Hierdoor blijkt nu pas uit berekeningen dat er problemen met BENG 1 ontstaan waardoor ontwikkelaars en bouwers veel woningconcepten opnieuw moeten doorrekenen.

Er is uiteindelijk een wassen neus-oplossing geïntroduceerd tot 1 januari 2025. Verder komt er vanuit Europa de nodige wet- en regeling aan zoals de EPBD-IV en de wetgeving op water- en natuurherstel, die zeker effect zullen hebben op onze sector. En dan heb ik het nog niet eens niet over de Corporate Sustainability Reporting Directive. In deze nieuwe CSRD-richtlijn staat dat vanaf 2024 steeds meer bedrijven verplicht worden te rapporteren over de impact van hun activiteiten op mens en milieu.

Daarnaast hebben we ook nog te maken met allerlei goedbedoelde (private) checklists, onofficiële richtlijnen die allemaal tegelijkertijd worden ingezet bij tenders of selecties om maar aan bepaalde vinkjes te voldoen. Van het gros is niet eens bekend is of ze aansluiten bij wetgeving die in Europa in ontwikkeling is en/of verder geen toegevoegde waarde leveren binnen het huisvestigingsvraagstuk waar we binnen de sector dagelijks mee bezig zijn. Elk wetsvoorstel en elke regelgeving is een blok binnen het eerdergenoemde spel Jenga. Sommige ondersteunen het systeem, andere zitten er gewoon in omdat ze er ooit in zijn geschoven of bedacht, maar nu brengen ze louter instabiliteit.

We zullen samen met de overheid in overleg moeten om de impact van Europese en nationale wet- en regelgeving op de bouwsector meer integraal en financieel gaat afwegen. Alleen zo bouwen we samen aan een stabiele en duurzame toekomst zodat alle Jenga spelers ook blijven aangehaakt.

Dick van Ginkel
TBI WOONlab

SELECTA NEDERLAND

Wij zijn in Nederland al sinds 1966 actief op het gebied van koffie en vending automaten met full service dienstverlening. Onze eigen Pelican Rouge branderij is te vinden in Dordrecht, waardoor we snel kunnen inspelen op de lokale voorkeuren. Naast Pelican Rouge bieden wij meer zeer gewaardeerde merken aan.

Wij serveren niet alleen koffie, snacks en drankjes: wij willen dat de klanten zich overal thuis kan voelen door passie en professionaliteit te combineren. Als Selecta willen we iedereen een geluksmomentje bieden.

DUURZAME KOFFIE

Het Selecta Coffee Fund (SCF) draagt bij aan duurzaamheidsinitiatieven in onze waardeketen, met de nadruk op het verbeteren van het levensonderhoud van koffieboeren, het bevorderen van sociale rechtvaardigheid in de lokale gemeenschappen en het stand houden van bloeiende ecosystemen.

HERBRUIKBARE BEKERS

Vanaf 2024 zijn herbruikbare bekercups het nieuwe normaal. Bij Selecta hebben we verschillende opties om de single use bekercups te vervangen en kunnen we een wasservice aanbieden.

Kom in contact met ons:

www.selecta.com

DE BOUW MAAKT HET EN VIDEO LEGT HET VAST!

Constructeur Rob:

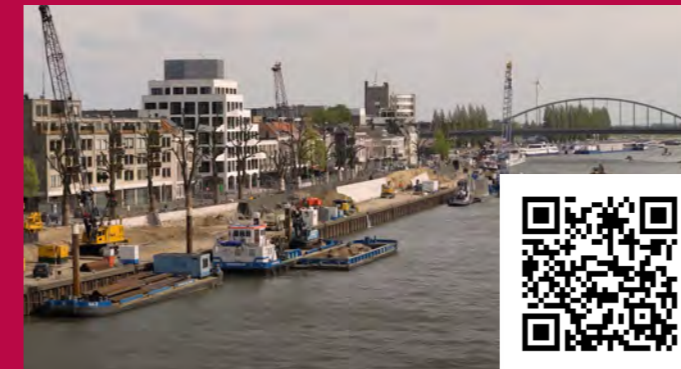
"Wij zorgen ervoor dat het gebouw overeind blijft staan"

Wat maak je me nou? Een compleet houten constructie. Als constructeur maakt Rob allerlei berekeningen om ervoor te zorgen dat gebouwen blijven staan. In dit geval een heel duurzaam gebouw. Het gaat om SAWA in Rotterdam, het eerste houten gebouw in de havenstad.

Vernieuwde Rijnkade voor Arnhem? De bouw maakt het

Net als op andere plekken in Nederland heeft ook Arnhem te maken met stijgend water in rivieren. Daarom wordt de Rijnkade onder handen genomen door Bouwcombinatie Samen. Het project wordt emissieloos uitgevoerd: geen uitstoot en veel stiller dan conventioneel materieel. Uitdaging is dat de bouwplaats lang en smal is en dat de omgeving er heel dicht op zit. Dankzij dit project houdt Arnhem zijn voeten droog!

Kraanmachinist Raymond:

"Van dijkwerk tot natuurwerk, je maakt heel veel mooie dingen"

Wat maak je me nou? Een dijkversterking aan het Markermeer! Raymond is kraanmachinist en verzet heel veel kubieke meters aan zand, grond en stenen voor Alliantie Markermeerdijken. Van dijkwerk tot natuurwerk, 'je maakt heel veel mooie dingen.'

Vijzelmeester André:

"De kers op de taart is het opvijzelen van het gebouw"

Wat maak je me nou? De voorbereiding doen voor funderingsherstel van een gebouw en het aardbevingsbestendig maken! Van het eerste onderzoek tot het opbouwen van een constructievloer en uiteindelijk het opvijzelen van het gebouw: André is overal bij betrokken!

JUBILEA

Bouwend Nederland feliciteert de volgende bedrijven:

IN MEMORIAM

Bouwend Nederland condoleert familie en vrienden van:

Martin Deurwaarder

De Waard Bouw B.V. (Amsterdam)
18 augustus 1961 - 5 augustus 2024

Hjerke de Boer

Bouwbedrijf F. de Boer & Zn. (Hemrik)
26 januari 1968 - 07 september 2024

Rinus Platschorre

12 augustus 1938 - 31 augustus 2024

COFFEE SOLUTIONS

Totaalconcept op maat voor jouw onderneming, inclusief machines, service, koffie en thee

PBM

Alles voor een veilige werkplek...

OFFICE

...en een productieve dag op kantoor

A GREAT WORKING DAY. DELIVERED.

lyreco.nl

BNL IN DE MEDIA JULI 2024/ SEPT 2024

Je kunt vaak simpelweg geen kant op. Waarom ligt nu alles tegelijk open?

Het zijn verwijten van alle tijden. De afgelopen jaren is er op veel plekken tegelijk gewerkt. Dat is onhandig, maar het kan niet anders. Amsterdam groeit en bloeit, er wonen steeds meer mensen en er reizen steeds meer mensen naar de stad om te werken. Infrastructuur slijt. Daar komt bij dat er, door de erbarmelijke staat van veel kademuren in de stad, soms op stel en sprong straten en bruggen worden afgesloten voor het verkeer.

Kan het niet een beetje minder?

Bouwend Nederland constateerde deze zomer enorm veel uitgesteld en achterstallig onderhoud aan de infrastructuur. Hierdoor stijgt de kans op uitval van belangrijke bruggen en tunnels, met een verkeersinfarct als gevolg.

Het Parool 2 september

Bouwend Nederland verbouwereerd over stikstofbeleid Wiersma: 'echt shocking'

Bouwend Nederland is verbouwereerd, verbaasd en geschokt dat het kabinet het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) de nek omdraait en het huidige stikstofbeleid naar de prullenbak verwijt. Minister Femke Wiersma (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) zegt andere plannen te hebben, maar verduidelijkt die niet. 'Eerst zien, dan geloven', zegt Jelmer Alberts van Bouwend Nederland. 'Er is geen enkel perspectief op woningbouw.'

Nieuwsradio 5 september

Nieuwvoornemingen gestopt

Wanneer Nederland dan de 100.000 woningen extra per jaar haalt? Onderminister Blijse de Vries in 2027 en 2028. Het is niet alleen maar van korte termijn maar ook van lange termijn. 'Maar elk jaar dat je het niet weet, wordt het aantal woningen dat er moet zijn steeds kleiner', zegt Jelmer Alberts van Bouwend Nederland.

NOS 14 september

Bouwend Nederland: 'Er wordt veel gedaan, maar er moet meer worden gedaan'

Bouwend Nederland is blij met de ambities van kabinet-Schoof. Toch heeft de organisatie gemeedelijke gevoelens bij de woningbouwplannen. De overheid wil belemmeringen wegnemen, maar het is de vraag of dat ook voor meer woningen zorgt. Arno Visser, voorzitter van Bouwend Nederland: 'De oplossing ligt bij de gemeentes'.

Arno Visser, voorzitter Bouwend Nederland, over woonambities kabinet-Schoof

7 min 53 sec

Nieuwsradio 18 september

Adoptie van AI

Dat de bouw steeds digitaler wordt, alomtevereenwoordend in de bouw. Het is de bedoeling dat de bouw steeds meer gebruik maakt van AI. Dit kan de bouw helpen om efficiënter te werken en de kwaliteit te verbeteren. Maar er zijn ook risico's. Het is belangrijk om te zorgen voor een goede regulering van AI in de bouw.

AD 20 september

Cubouw

Nieuw Arbeidsmarkt Duurzaamheid Infra Innovatie Marktontwikkeling Projecten

Lennard Heij unaniem gekozen tot nieuwe directeur Bouwend Nederland

Petra Malschorn | Gepubliceerd: 16 jul. 2024 | Gewijzigd: 18 jul. 2024

Cubouw 16 juli

AMSTERDAM

In de Maatschappelijke Watercoalië trekken onder andere Natuurmonumenten en Natuur & Milieu samen op met Bouwend Nederland, drinkwaterbedrijven en de AVOP... niet meteen natuurlike landgoederen. Deze samenwerking toont aan dat voldoende schoon water een gebiedsbelang is. Het gaat om de natuur en onze arbeidsmarkt, zegt Tom Kuisjes, namens Natuurmonumenten instufterhoofd van de coalitie.

nd 2 september

Het gevoel dat mij gisteren een beetje bekeerp is...

Jelmer Alberts van Bouwend Nederland

avondshow 5 september

Arno Visser voorzitter Bouwend Nederland

Arno Visser | voorzitter Bouwend Nederland

NOS 14 september

Arno Visser voorzitter Bouwend Nederland

Arno Visser | voorzitter Bouwend Nederland

EditieNL 17 september

Adoptie van AI

Dat de bouw steeds digitaler wordt, alomtevereenwoordend in de bouw. Het is de bedoeling dat de bouw steeds meer gebruik maakt van AI. Dit kan de bouw helpen om efficiënter te werken en de kwaliteit te verbeteren. Maar er zijn ook risico's. Het is belangrijk om te zorgen voor een goede regulering van AI in de bouw.

Cubouw 20 september

Hoe komt Nederland uit de woningmarktimpasse? 'Nog meer regulering is niet de oplossing'

Arno Visser

EW 28 augustus

Arno Visser voorzitter Bouwend Nederland

Arno Visser | voorzitter Bouwend Nederland

NOS 4 september

Bouw Noordwest Ziekenhuis in tv-serie 'De bouw maakt het'

Arno Visser | voorzitter Bouwend Nederland

fmt 9 september

Opinie

Woningbouw herstelt pas na andere diagnose

Het voorkomen van minister Keijzer van Volkshuisvesting om regels af te schaffen bij woningbouw is goed. Maar voor snel resultaat is meer nodig, stelt Arno Visser. Elke extra woning moet vier verhuizingen opleveren.

Srijgerende bouwketen, starters die niet aan een huis kunnen, doorverkoopende huizen, geen dag zonder rampen berichten over de woningmarkt. Het is alomtevereenwoordend steeds ernstiger woonsituaties. Minister Keijzer moet dus voor de hand liggende oplossingen zoeken. De Woonbond gaf vorige week het goede voorbeeld. Er moet over de manier van de woningmarkt worden nagedacht. Europese landen en de VS kunnen allemaal met succes de woningmarkt aanpakken. En overal is een gefitte cocktail van hogere rente, stijgende kosten gecombineerd met snuggere regulering en voorkeuren om langere procedures. Dat betekent dat ook als de procedurele stappen die nu aan de hand zijn, erachter moet worden gekomen hoe het kan worden verbeterd. Het is belangrijk om te zorgen voor een goede regulering van AI in de bouw.

Arno Visser | voorzitter Bouwend Nederland

EditieNL 17 september

Hoe meer er voor de middenklasse wordt gebouwd, hoe meer de prijsdruk afneemt

Wanneer er een sprong in het aantal woningen wordt gemaakt, dan is dat goed. Het is belangrijk om te zorgen voor een goede regulering van AI in de bouw.

Arno Visser | voorzitter Bouwend Nederland

AD 21 september

Geef je zakelijke telefonie een APK-check

Bouwend Nederland Telefonie geeft jouw telefonesysteem een grondige inspectie.

Een grondige inspectie van je telefonesysteem.

We bekijken niet alleen of alles efficiënt en slim is ingericht, maar ook de kosten en tarieven.

Dit houdt de Bouwend Nederland Telefonie APK-check in:

1 | Controle van kosten en tarieven

2 | Efficiëntie van je huidige systeem

3 | Aanbevelingen voor optimalisaties

4 | Toekomstbestendigheid

Jouw zakelijke telefonie verdient de beste zorg.

Vertrouw op Bouwend Nederland Telefonie om het slimmer en kosteneffectief te maken.

Plan nu jouw telefonie APK-check in:

Scan snel en eenvoudig de QR-code om een afspraak te maken op een datum en tijd die jou het beste uitkomt.

Of ga naar: www.bouwendnederlandtelefonie.nl/APK

Meer informatie?

0348 - 49 50 41
bouwendnederlandtelefonie.nl

COLOFON

BNL verschijnt vier tot zes keer per jaar in een oplage van 5.000 exemplaren. De pdf van verschenen edities is te vinden op www.bouwendnederland.nl. Naast BNL ontvangen de leden tweewekelijks de digitale nieuwsbrief met actuele informatie uit de vereniging, de markt en informatie die van belang is voor hun bedrijfsvoering.

Hoofdredactie

Richard Massar & Brandy van Gerven - Koninklijke Bouwend Nederland

Coördinatie en eindredactie

Jacob-Jan Esmeyjer - Havana Orange

Opmaak

Mooijontwerp - www.mooijontwerp.nl

Druk

Damen Drukkers, Werkendam

Redactieadres

Koninklijke Bouwend Nederland
T.a.v. redactie BNL
Postbus 340, 2700 AH Zoetermeer
webredactie@bouwendnederland.nl
www.bouwendnederland.nl
@BouwendNL

ISSN

2214-7438

Aansprakelijkheid

Bij het samenstellen van de inhoud van deze publicatie streeft Koninklijke Bouwend Nederland naar de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Bouwend Nederland sluit iedere aansprakelijkheid uit voor onjuistheden, onvolledigheden en eventuele gevolgen van het handelen op grond van informatie die door deze publicatie beschikbaar is.

Copyright

De informatie in deze publicatie kan worden gekopieerd voor persoonlijk gebruik, met uitsluiting van elke verdere verveelvoudiging, distributie, commercialiteit of exploitatie onder derden, tenzij voorafgaande toestemming van de auteur en/of Bouwend Nederland.

Adreswijzigingen

Adreswijzigingen kunt u mailen naar: ledenadministratie@bouwendnederland.nl

5 VOORDELEN VAN UW LIDMAATSCHAP VAN BOUWEND NEDERLAND

INFORMATIE EN ADVIES

Bouwend Nederland kent jouw sector als geen ander en is dus jouw adres voor informatie, praktische vragen en trainingen die jou helpen om je bedrijf naar een hoger plan te tillen. Heb je vragen over wet- en regelgeving (zoals de Wkb)? Wil je iets weten over personeelsbeleid? Of heb je een kwestie met een opdrachtgever? Bouwend Nederland staat je bij met raad en daad.

BRANCHEONTWIKKELING

Bouwend Nederland zorgt dat jij klaar bent voor de toekomst. Wij helpen je om in te spelen op onderwerpen als duurzaamheid, digitalisering, innovatie en maken ons hard voor het behoud en de instroom van voldoende (vak)krachten voor de sector.

BELANGENBEHARTIGING

Bouwend Nederland komt op voor jouw belangen. We hebben bijvoorbeeld contact met de lokale, regionale, landelijke en Europese overheid, het onderwijs en waterschappen. Zodat jij kunt doen waar je goed in bent: bouwen!

FINANCIËEL VOORDEEL

Door slim gebruik te maken van onze financiële ledenvoordelen, kun je jouw lidmaatschapskosten terugverdienen. Of zelfs meer dan dat.

NETWERKEN

Via Bouwend Nederland ontmoet je collega-bedrijven. Ook kun je ketenpartners en opdrachtgevers ontmoeten op de vele bijeenkomsten.

Zo haal je alles uit je lidmaatschap!

LID WORDEN?

Bouwend Nederland kan je ontzorgen bij jouw dagelijkse bedrijfsvoering. Meld je vandaag nog aan via het aanmeldformulier op bouwendnederland.nl/word-lid-van-bouwend-nederland.

Heb je nog vragen over de mogelijkheden van het lidmaatschap?
Bel 079-32 52 158

Bedrijfswagen leasen via Ayvens? Goed geregeld!

Opel
Vivaro Electric
€ **575**
p/m*

Wij regelen het onderhoud en nemen de risico's op de restwaarde van jouw bestelbus. Dat scheelt kopzorgen! Daarnaast helpen we je met:

- De juiste elektrische bus, die voldoet aan jouw wensen.
- Samenstellen juiste inbouw voor de bus.
- Het regelen van de laadpaal thuis of op kantoor.
- Het aanvragen van de beschikbare subsidies.

Ontvang als lid € 1.500 cashback of € 2.000 korting op inbouw.
Meer weten? Scan de QR-code of kijk online op ayvens.com.

Better with every move.

 ayvens
SOCIETE GENERALE GROUP

* Vanafprijs is excl. btw o.b.v. 72 maanden en 15.000 km per jaar. Ook verkrijgbaar als diesel én nog dit jaar leverbaar.